

ئەدەبىي
بەرگىرى، چ ئە
كوردستان و...

11

مامۇستا
شىخ عىزەددىنى
حسەينى

4-5

گفتگوئىك سەبارەت بە
ئىندامەكانى
ئەم دوايىانە ئە ئىزان

7

dwaro@komala.net

دوو ھەفتەنامەيەكى سىياسى گشتىيە
كۆمەلەي زەممەتگىشانی كوردستان
دەريدهكات
ژمارە (۴۷) سالى چوارەم، ۲۰۱۱/۲/۱۵
۲۶ رېئەندانى ۸۹
نرخ: ۵۰۰ دىنار

۲۶ رېئەندان
رۆژى كۆمەلە

3

"موبارەك، بن عەلى، ئىستا نۆرەي سەيدەلى"

رووياد نيشانەى ئازابەتى خەلکى ئەم
ولایەتە نيشانەى ریاکاری دوو رووی
رژیمی ئىزان کە لە سن ھەفتەى
رابدوودا ئەوێ لە میسر رویدەدا
وسفی دەکرد.
کلینتۆن ھەر ھەو ھەر ھەر ھەر ھەر
ھەزار ھەر ھەر ھەر ھەر ھەر ھەر
توندوتیژی سەرکوتی ئەم نازە زایانەى
مەحکوم کردو داوێ لە کۆمارى
ئىسلامى کرد ریز لە خەلکەکەى
بگرت.

۲۷

دەیان ھەزار کەس لە تاران و
چەندین شارى گەورە ئىزان پاش
نیوێژى دوینی دووشەممە ژانەسەر
شەقامەکان و بە پشتگیری کردنى
بزووتەو راپەڕینى خەلکى تونسو
میسر، درى دەسلەلاتى کۆمارى
ئىسلامى دروشمەکانیان بەرز کردەو.
ئەگەرچى لەسەرلەبەیانى دوینیو
ژۆریە شەقام گۆرەپانە
سەرکەپەکانى تاران و چەندین شارى
گەورە وەک ئىسفاھان و کرمانشاهان
لەلایەن ھێزە ئەمنیو لیاس

راگەیاندى كۆمەلەي بەبۆنەي كۆچي دوايى مامۇستا شىخ عىزەددىنى حوسىنى

كۆمىتەى
زەممەتگىشانی
راگەیاندىكى بە بۆنەى كۆچى دوايى
مامۇستا شىخ عىزەددىنى حوسىنى
بلاوكردهو.
لەو راگەیانندە ھاتوو: بزافى
رێگارىخوارى كوردستان و رەوتى
دیمۆكراسىخواز و یەكسانخوازى ئىزان
و ناچەكە مامۇستا و تێكشەرتكى
مەزن و بېرمەندىكى پەرھىوا و ھاندەرى
تێدا ئەم. مەركى مامۇستا شىخ
عیزەدین بۆ گەلى كورد و بۆ مروفايەتى
خەسارىكى ژۆر بوو.
شىخ عیزەدین لە ئىزان و كوردستان
و دنیاى دەرەوش، ناسراو و
كەسایەتەكى خۆشناو و خۆشەویست
خزمەتى ئەمەنى، خزمەتى
بە خەلکى كوردستان و ئازادخوازیی
کرد. چ ئەو كاتەى ۶۸ سال لەو

زیندانىانی سىاسى كورد داواي پشتگیری ناوئەندەكانى مافى مروڤ دەكەن

زیندانىانی سىاسى كورد لە بەندى
(۱۲) بەندىخانەى ورمى، سەبارەت
بە بەردەوامى فشار لەسەر یان لەلایەن
بەرپرسانى بەندىخانەكە و وەزارەتى
ئىتلاعات، لەچەند رۆژى رابردوودا
لەبەندىخانەكەى بۆ راي گشتى بلاوكردهو.
دواي لەسیدارەدانى زیندانى
سىاسى (حسین خەزى) لەلایەن
دەسلەتدارانى كۆمارى ئىسلامیەو،
بەندىكرانى زیندانى دەرەوى ورمى،
دەسلەتدارانە مانگرتن. بەھۆى ئەو
ھەلوئەستەى رووبەروویان دەبیتەو

راگەیاندى كۆمىتەى ناوئەندى كۆمەلە بە بۆنەى رۆژى ۲۶ رېئەندان رۆژى كۆمەلە

ئىستا كۆمەلە چلویەكەمین سالى دامەزراندن
و سىودوھەمین سالى دەستپىكى چالاكىي
ئاشكرای خۆى تێپەر دەكات. لە ۲۶ى
رېئەندانى سالى ۱۳۵۷ى ھەتاويدا ھاوێ
خەمە حوسین كرىمى لە دامەزىنەرانى
كۆمەلە، لەكاتى ھێرشى جەماوهرى بۆ
سەر شارەوانى شارى سەقز و لە ئەنجامى
تەقەى بەكرىگراوانى شارەوانى برىندار بوو
و پاش چوار رۆژ بەرەبرەكانى لەگەڵ مەرگ،
گيانى بەخت كرد. سەركرەپايتى كۆمەلە،
بۆ ریز گرتن لە تێكشەشان و فیداكارى و
پىگەى بەرزى ئەو كۆمەلەدا، ۲۶ى
رېئەندانى وەك رۆژى كۆمەلە ديارى كرد.
لەو كاتەو ھەتا ئىستا، ھەموو رێبوارانى
كۆمەلە، لایەنگرانى ئازادى و بزووتەوێ
رێگارىخوازى نەتەوێى گەلى كورد،
لایەنگرانى عدالەت و یەكسانى
كۆمەلەپەتەى، بنەمالەى شەھیدان و
پێشمەرگەكانى كۆمەلە و ھەموو خەلکى
ستەملەكرانى كوردستان، ریز لە رۆژى
كۆمەلە دەگرن. ھەرواز و نیشەوكان و
ئەو بزووتەوێە كە كۆمەلە بەشێكە لەو،
دەخەنە بەر توێژتەو و باس و لێكدانەو.
ئەزمونی پێشمەرگەو و شەكستەكان،
سەرەرزى و ھەلەكان و بەگشتى، كارنامەى
ئەم جەزبە ھەلەسەنگێن ھەتا رێكارى
نۆی و داماتو بۆ كۆمەلە و بزووتەوێ
كوردستان بزووتەو و رێگەى پێشكەوتن
بە روونپێكى بەرپەرەو لەبەردەم خۆیان
وینا بگەن. ھەول دەدەین لە شەكستەكانەو
فەزەین و بۆ سەرکەوتنێكى نۆی ھێز رێگ
بەخەن. ھاندووبى ئەناسى و سەل ئەكرەن لە
بەرەستەكانى سەر رێ، تاپەتەندەى ھەرە
دیارى كۆمەلەپەتەى كان و بزووتەوێەكان
بوو و ھەر واش دەبیت.

پۆیستە ئەو بەلێن كە ھێلێكى روون و
دەرەشاو لە ھەموو ژيانى كۆمەلەدا دیار
و بەرچاو. لە ناخۆشترین سەردەمەكاندا،
ئەگەر ئەم ئاراستەى كەلێش بوو، تەو،
بەلام ھېچ كات نەسپاوەتەو. راستگۆی
لەگەڵ خەلک و سەرنجدان بە وىست
و پێداویستەكانیان، داكرێكى لە مافى
پێشەشان و عدالەتى كۆمەلەپەتەى، ھەول بۆ
ئازادى و نوێخوازى، خەبات بۆ ئاسودەى
و ئاسایشى گشتى و ھەر ھەنگاوێك كە
پاروو نایك لە سفردە ستەملەكران زیاد
بكات، پشتەوانى لە مافى یەكسانى ئن و
پیاو، و لە كۆتاییشدا خەبات بۆ رێگارى
خەلکى كوردستان لە سەمى نەتەوێەى
ھەلسووان بۆ چەسپاندنى دیمۆكراسى لە
كۆمەلە و ژيانى سىاسى خەلکى ئىزان،
تازىوێ ئەم ھێلە سىاسیەى.
ئەمسال لە ھەلەسەوچێكدا ریز لە رۆژى ۲۶ى
رېئەندان دەگرن كە رژیمی كۆمارى ئىسلامى
زیاتر لە ھەمیشە تەرىك كۆتەوێى خۆى
لە خەلک و شەپۆلى ئارەزاىەتى گشتیە بە
میلیۆن خەلکى بێبە و ئەزمونی كردهو.
ئەم رژیمە لە ئاستى جیھاندا، وەك رژیمی
سیدارە و تیروز، سىستى درى رۆشنگەرى
د و ئازادى مەدەنى و سىاسیەكان، بۆ
ھەمووان ناسراو.

۲۷

بيزارۍ خه لک جاريکی دیکه دهسه لاتی رژیمي له رزاند

تا: دواړه

به پشنگی کړنې بزوتنه ورو راپه پښې خه لکې تونسو میسر، دژي دهسه لاتی کوماری نیسلا می دروشمه کانیا ن بهرکزده و. ټکه رچی له سرله بهانی دویښو ژوبی

شه قام گرو بهانه سره کیه کانی تارانو چندی شاری گرو بهی وک نیسه هانو کرماشان له لاین هیزه نه منیو لیباس شه خسیه کانه وگه مارو درابوو، پاش کاتریری سیتی پاش نیور و له سره بانگیشتی ربه رانی نه یاری حکومتی نه حده نژاد، خلک رزانه سره شه قامه کانو پشنگی خویان بؤ راپه پښی خه لکې تونسو میسر راگه باند. هیزه نه منی کانو گارده کانی دژو شورشو لیباس شه خسیه کانه وکوتنه لیدنی خه لک له چندی شوینش ته شه خپشاندنه رانکا که به پتی هوالی (هرانا) سنی گهس له تاران کوزرانو چندی کسیش بریندربوو. به پتی راپرتی ناژانی ریتیز له تاران، هر له سرله بهانیوه هیژکی یکجار ژور شه قامه کانیا ن گرتیو و فزایه کی توفان ترسیان خولقاندوو. نه شکته بهی کوشستی گرواوه کانی پاش شاتوگری هلیزاردنه کانی پشوی سر وک کوماری نژان، خه لکې له دنده بهی دهسه لاتی کوماری نیسلا می توفاندوو، هر یو بهی خپشاندنه کان بهر ورو بلوو، سره رای نه مه دروشمه کانی (مواره کو بن علی، نیستاش توری سید علی، (مرگ بؤ خامه نی) و (مرگ بؤ دیکتاتور) شه قامه کانی شاری گرتیوه و، هاوکات دهنگی ته دهیسترا.

ثم ناژانه له زاری شاهیدانه ودهو سیت ژوبیک له هیزه نه منی کانه له شه قامی وایه سر چیکر یوون و نیستگه کانی میتویان داخستوو تا خپشاندنه ران نتوانن خویان به شه قامی نیلقاب و

گرو بهانی ناژادی یگه یتن. له شاره کانی نیسه هان و مه شه و شیرازو کرماشانیش خپشاندان بوشنگیری میسو توش بؤو به ناره زای دژي دهسه لاتی رژیو شه و پیکدان له نژوان هیزه نه منی کانو به سیجی لیباس شه خسیه کانه له گه ل خپشاندنه ران رویدا که به هیوه دهیان کس بریندربوو سدان کسیش دهسنگیرکان. له خپشاندنه کانی دویښا چندی دروشمی له لاین خپشاندنه رانه و دهوتراپوه که بهم جوره:

(در قاهره با شتر، تری تهران با موتور، مرگ بر دیکتاتور)، (مرگ بر دیکتاتور) (مبارک بن علی، نوبت سید علی)، (خامنه ای حیا کن، مبارک و نیکا کن) (مرگ بر اصل ولایت قبیله)، (مرگ بر خامنه ای)، (استقلال آزادی جمهوری ایرانی).

هاوکات چندی دمه زرو و بهر برسی ره سمی ولاتانی جیاجیا سرکوتی خپشاندنه کانی نه مویان محکوم کرد. ریکزوری لیوری دژو ده لاتی سرکوتی دنده لاتی خپشاندنه ران له لاین هیزه نه منی کانه له تارانو نیسه هان محکوم کردو ختی له سر مافی روای خه لکې نژان کیده و بؤ پشنگی راپه پښی میسو تونس خپشاندانی هیمنانه بکن.

ولیم هیگ، وهزیرو دهره و بریتانیا رایگه باند بهر برسانی نژانی ده پت ریز له مانی ناژادی راهه بریو کوپونه و هیمنانه خه لک بکن. ناویرا به ناماز به نه و ویتنه و فیلمانه نه موی له سر

خپشاندانه کانی نژان بلاکونه و وتی نه گره محمودی نه حده نژاد پتیوا به خه لکی میسر مافی نه و بیان هیه بؤونه کانیا ن ناژادانه دهریپن، نابیت ده لاتی نژان شه مافه به خه لکه کانی خزی روا نه بینیت. سه رژیو کومیتی کاروباری دهره وی مه جیسی نوتنه رانی نه مریکا رایگه باند ستمو زولی رژیمي نژان دژي خه لک په رهی سه ندوه ده پت نه مریکا نه مجار به نه وای پشنگی ناژانی نژانی بکات. هیلاری کلینتون، وهزیرو دهره وی نه مریکا رایگه باند نه وی نه موی له نژان رویدا نیشانه ناژایه تی خه لکې ثم ولاته و نیشانه ریکاری دوو روی رژیمي نژان که له س هفتی راپرویدا نه وی له میسر رویدا و سفی ده کرد. کلینتون هر وها پشنگی له دهیان سه راز خپشاندنه رانی نژانی کیدو تونوتیو سرکوتی نه و ناره زایانه ی محکوم کردو داوی له کوماری نیسلا می کرد ریز له خه لکه کانی بگرت. هاوکات له گه ل خپشاندنه کانی خه لکې نژان، له چندی شاری دیکه جیبا ن له وانه بروکسیل، پاریسو له ندو و ریم کوپونه و ناره زایه س سازکرو دژي دهسه لاتی کوماری نیسلا می دروشم بهرکزده و.

تا نیستنا ناماری وردی کوزروو بریندربانو نه وانه دهسنگیرکانو ناشرکا نه کروانو چاودیزی سیاسی پیشینی دهکن دهسنگیرکانه ران زیاتر په رسیښتو ژماره یکی زیاتری خه لک دهسنگیو زیدانی بکرن.

پاشماوه

کرنی ثم روه ته خق ناویرین و خومان به به شتی جیانه کراوی ثم دیارده نه دزانی. له زوی کومه له دا، سالدو دهترین بؤ همو پیشه رگه کان و هاوړینی ته شکیلاتی کومه له شار و دیهاته کان. جارجی دیکه ریز له همو هاوړینه کومه له هاوخته باته کانی دیرینی کومه له دهگرن. سرری ریز و وفاداری بؤ به ماله ای سره بری شهیدانی کومه له دانه و نیتین و دلنایان کونه یه که رژیو خورشو یسته کانیا ن هر پر رینوار ده پت و نیمه له سر به لینی خومان بؤ نه ستره پرشنگارانانی تاسمانی دیوکراسی و سوسیالیزم وفادارین.

بیز و بهر پت پت یادې هاوړی همه کوسین کرمی و همو گیانه ختکر دیوانی کومه له بؤی دیوکراسی و سوسیالیزم سره کونو پت بزوتنه و نه و بهی و دیوکراتیک خه لکی کورستان بؤ رزگاری و نه مان بؤ رژیمي کماری نیسلا می دهسه لاتی چوسنه کرمی کانی ناوړه نیسلا می نه موی کورستان ۱۹ ریه دانی ۱۳۸۹، ۸ فتریه ۲۰۱۱

هیزه سیاسی کانی به شه کانی دیکه ی کورستان دهکین و خومان به نوتس و پشتیان و پالیشتی بزوتنه و بهی به شه کانی دیکه ی کورستان دزانی. نه مه پیوسته که هلویت و ولایه بهر برسانی همو حزب و ریکزوره سیاسی کانی کورستان دهوازیت و هلوهرجی حساس و روو و گزانی نیستنا پیوستی پیکتانی وها دمه زرو به گد ده هیذه ناشرکا دهکات.

له م هلوهرجی داسیاسه تی نیمه له م به شه کانی دیکه ی ثلقی بهرینی کومه له، بریتیه له ناماده یی خترا بؤ دیاوکی سیاسی ناشرکا و روو، به کرده و کرنی هاوکاری بهرین و پیکتانی به یوه ندی و کسیتی هاوړینه به مه پستی لیک نریک بوونه و سیاسی بهرین بؤ بهیز کرنی به سیتی کانی یکرته و بهرین له کومه له دا. نیمه هر له نه موی بؤ دهسپیکی ثم برؤسه ناماده ی و برومان وایه که نه و روهانه ی دیکه که به ناوی کومه له کار دهکن، دهین هلوهرجی سیاسی نیستنا له برچاو بگرن و ناماده یی خویان بؤ ثم برؤسه به ره سمی رایگه یتن. کومه له زحمه تکیشانی کورستان دیسان پیداکری له سر سیاسی ته هولدان بؤ رزگاری نه و بهی و داوکی له چینه بیسه و چوسانه بپت له کومه له دهکات. نیمه خومان به پاریزری کرکاران و زحمه تکیشان و همو چینه ستملیرکانه کانی کومه له ده زانی. کومه له دهین هلو بدات و پاریزری دیوکراسی بهرین و موزینیزم و پشک و توفانی بپت له ناو کومه له کانی کورستان. نیمه به ته وای له بایخی خهاتی سیاسی بزوتنه و مه دنی له کورستان ناگادارین و له هیج هلویت بؤ بهیز

جهامه وریه کان سره له دهکات که همو خه باتکارانی دژي ستمه و دیوکراسی خوزان و بزوتنه و پشک و توفان و عداله خوزانه و سیکزوری نژانی دهین به ناماده ی فیکری و به کرده و بهر و پیری بجن. کومه له زحمه تکیشانی کورستان بهر وایه که هلو بؤ پیکتانی و بهیز کرنی بهر دیوکراسی خوزان بهیز کرنی دهین له ریزی پیشه وای کاره کانی کومه له همو ریکزور و دمه زرو و بهی و پشک و توفان و دیوکراته کانی نژاندا پت. نیمه هاوړینه یی که بهرینی همو هیزه چپ و دیوکرات و سیکزور کان له نژان به پیوستی دزانی و دهی هر له نیستاره میکانیزم و پزسی پیکتانی وها ناوړه دیکه دهسپیکری هاوړینه هر وها نیمه پشتیوانی له هاوړینی بزوتنه و دیوکرات کان له گه ل بزوتنه و پشک و توفان و عداله خوزای نژان دهکین و خوزایرین همو هیزه پیشه و دیوکرات کان له به شه کانی دیکه ی نژانیش ثم نه رکه به جیدی وریگرن و هلو کانی خویان بؤ ثم بهیسه بهر پییدن. له نژانی فره نه ودا قبول کرنی مافه کانی نه وده ژر ستمه کان کوله که یی بنچینه یی دیوکراسی و له نه وونی ثم سیاسیته دا، دیوکراسی و هاوړینی گشتی و دی ناپت.

نیمه پشتیوانی له هاوکاری و هاوړینه یی همو هیزه ره ستمه کانی ناو بزوتنه و دیوکرات دهکین و هاوړینه یی همو هیزه چپ و دیوکرات و سیکزور کان له نژان به پیوستی دزانی و دهی هر له نیستاره میکانیزم و پزسی پیکتانی وها ناوړه دیکه دهسپیکری هاوړینه هر وها نیمه پشتیوانی له هاوکاری و هاوړینه یی همو

ناماده باشی بهر ده وای هیزه کانی دژو راپه پښی شاری و مانوړه سره زایه کانیا ن بؤ کونترول کرنی خه لک له ریزی یکه می کاره کانیا ندا داناه. له ناستی ناوچه کشته ده بینین که شه پوی دیوکراسی خوزای و ناره زایه تی بهرینی سر شه قامه کان بؤ روخاندنی رژیم دیکتاتوریه کان، نیستا به شتی گریگی روزه لاتی ناوړه دانی سره وده. راپه پښه جهامه وریه کانی میسر و تونس و جهوچولی بهر چاری دیوکراسی خوزای له نه لجه زایر، نوردون، مه رکاش و ولاتانی دیکه، سله مینتری روهی بپ نه مالوای روو دیوکراسی. سره دهیکه ثم ناوچه یی مژگه یی دیکتاتوریه کانه و خه لکی روزه لاتی ناوړه دانیستیش له خویای رزگار بکن. بزوتنه و راپه پښ له بتایه نه وای و نویتخو بریاریان داوه خویان له نه مانه یی دیکتاتوری رزگار بکن. بزوتنه و راپه پښ له میسر و تونس نیشانیدا که کومه لاتی خه لک جگه له گزینی سیستم به هیچی دیکه رازی نین. ثم رووداوه دهری خست که چاکساز له ناو رژیم دیکتاتوریه کانا لای خه لک په سندنیه و هر نه مه نه چامیه که چوارچوبی کوماری نیسلا می خستو ته لره. راپه پښه جهامه وریه کانی ثم دواپانه ولاتانی روزه لاتی ناوړه دانیست، نک هر لاسای کیده وای ریفرم خوزانی حکومتی و بان شورش نیسلا می له نژان نیه، به لکو دروشم و ریکه یی رانیکال و ته وای جیوازی هیه. خه لکی نژان له راپه پښه جهامه وریه و فتر دهین و بپ گومان خواستی رژیشتی همو سیستمی کوماری نیسلا می و له نژان، زیاتر له همیشه گشتگیر ده پت و سیستمی دیکتاتوری نژان توشی تهنه دهکات. به بروای نیمه سرده میکی نو له ناره زایه تی

ثم ده وده ته له گه ل قهرانی قولی ناویرین بهر ورو و بؤ تپه ی بوون له م دژو، زیاتر له جاران په نای بریووته بهر سرکوت و ژوبوی و میلیتاری می ره و له روانگی خه لکیشو هج ریکه یه جگه له رووخان و نه مانی حکومت به ته وایه، نه ماله وده. له کانی خپشاندانی بهرینی جهامه وری سالی راپرویدا بینیمان که خه لک چند به ختراپی و هر له ه ورتوی یکه مه وده په نه یان بهر و همو پیکتانه ی حکومت که ریه یه کانی راکیشا و سنووری خویان له گه ل ریفرمیسته حکومتیه کان به روونی دباری کرد که خوزایری ماله وای رژیم نیسلا می بوون و هن. بؤ دمرکندنه وای ناره زایه کان، زوترین رژیم سرکوتی حکومتی رووی له ژان، کرکاران، لوان، له سلسو روانی مه دنی و نه وده ژیر ستمه کان بووه و بتایه تی خه لکی کورستان که مانگرتیک یک پارچی گشتیان و پت خست، زوترین ژماره ی نیمه سیاسی بهرینیه ییوه. سره رای نه وده، نه مژگه کورستان زیاتر له همو کانتیک ناماده ی خیات له گه ل کزی ثم رژیمیه و هروا سته گری پته ی دیوکراسی خوزایه له نژان. نه گری له نژان گوشار بؤ سر روزه کانه و ویکلک نوسان و په سندننی سانسوری نیتیزینتی، به سیتی زیاستی ته نی، به لایم له گه ل نه وده نیانوتانی بهر به پل هاویشتی ثم ریکه یی به یوه ندی کرتن و پیکتانی راپه له کومه لایه تی کان بگرن. نه گره رژیم توانیوه تی به سرکوتی ژور توند، به شتی کانی شه قامه کان کونترول بکات، به لایم ناوکی نه فوت و قینی گشتی له دژي خوی زیاتر له جاران پلینه دار کردو و تاناست سرکرده کانی حکومتیش نیمه ده زان. هر یو به ناماده کاری و

یادیک له هاورپی گیانبه ختکردو کاک حه مه حسه ینی که ریمی

ئا: ماریژ

هاوپی حه مه حسه ین له ته منی لویه تیدا

هاوپی حه مه حسه ین و شهید ره سولی برای

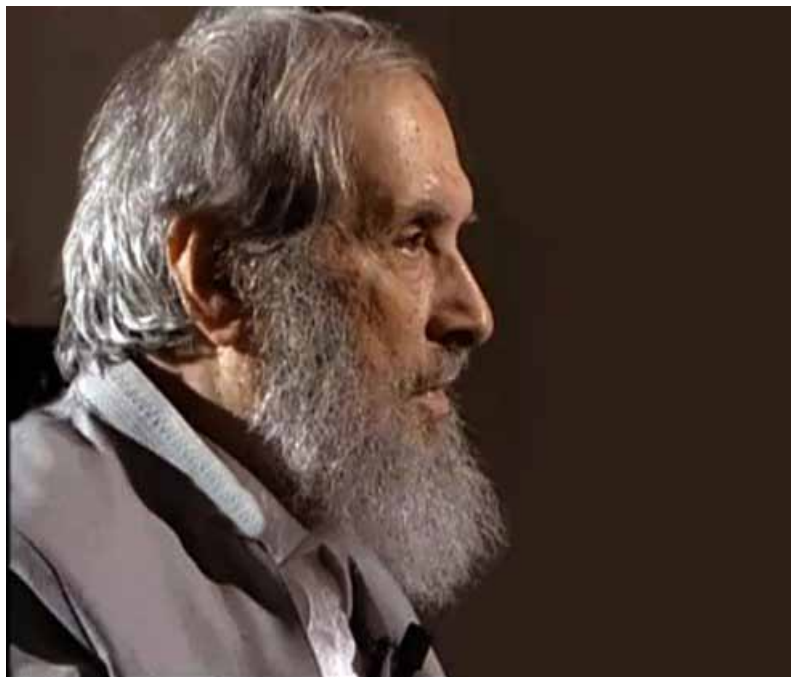
هاوپی حه مه حسه ین و شهید محمادی عوسمانی

شیلگیرانه به شوین ئه وهه بوو ریازنکی دوست بگریته پیش که وه لام بهو تنگو چه له مانه بداته وه که ئه له ژیانیدا له ده رویی ده بیینی سه ره پای ئه مانه له کوردستان خبات هه ندیک شکلو شویه تاییه تی خۆی هه بوو. ئه وهش خۆی کاری ده کرده سه ره بیروباوه ری کاک حه مه حسه ین وه لاسووالانی سیاسی ئه وه سه رده مه ی کوردستان. پایزی سالی ۱۳۴۸ ژماره یک له روناکیرانی شۆرشگری کورد به دهرس وهرگرتن له شۆرش چاگردانی سالی ۴۶-۴۷، کومه له ی شۆرشگری زهحه تکیشانی کوردستانی ئێرانیان دامه زانده که کاک حه مه حسه ین په کیک لهو کسانه بوو. سالی ۴۸ شهید حه مه حسه ین مایکی نهینی گرتبوو که کیتیخانه ی کومه له یی ماله له چاوی پۆلیسو ساواکی رژیم پاشایه تی ده پاراست. هه رچه ند خۆی کهوته پیشچاوی ساواکو ده ستگیرکارا، به لام نهینییه کانی تشکیلاتی پاراستو پاش ۴۰ رۆژ به بیته وه ی هیچ بدرکینیت ئازادکارا. به هاری سالی ۱۳۵۰ پاش تهواوکردنی زانکو گه راپه وه کوردستان له شاری مه هاباد به هۆی «سپای تروپ» وه چه ندین سه فەر بۆ ئهاته کانی خۆی ناچه په کردو له گهل ئازاره کانی خه لک زیاتر ئاشنا بوو. ئه وه هۆی ره فقا ری به رزی خۆیه وه په یوه ندیه یکی نزیک له گهل خه لکیته و ناچه نه په یدا کردو زهحه تکیشانی ناوچه ی «شاروێزان»، «مه حال» و «مه تگورایه تی» زۆریان خۆش ده ویت. پاش تهواو بوونی ده وه یی سه ریا زیی بۆ زیاتر نزیک بوونه وه له ده رو ره ونجی کرێکاران و به مه به سستی رۆشنگه ری له جاده ی بۆکان میانداو ده سنی دایه کرێکاری. شیلگیربوونو کارو زهحه تی هاوپی حه مه حسه ین لیژه شدا زۆر زوو کردیه خۆشه وستی کرێکارانو بووه جیگای متمانه یان له مانگرتنه کاندانه یان به نوینه ری خۆیان ده لده بژارد. پایزی رستانی سالی ۱۳۵۶ی هه تاه ی که شهیرگه ته ساختمانییه کانی تاراند کرێکاری ده کردو به هاری ۱۳۵۷ گه راپه وه بۆ کوردستانو به ناوی «وه ستا ساه» له مه رابوینی ناوچه ی سه رده شت ژیا نی خه باتکارانه ی به شویه په یگیرو نهینی درۆژپیدا. «وه ستا ساه» به هۆی کوردیه ی شۆرشگریانه وه زۆر زوو باوه رو متمانە ی زهحه تکیشانی شارو لادیی بۆ لای خۆی را کینشا. له شهیرگه ته سه هاهی زهراعی شاروێزان یارمه تی خه باتی زهحه تکیشانی ئه وه ناوچه یی ده وه به یاننامه ی بۆ ده نو سینو هاو خه می

۱۶ ی ریه ندان ساهه مانی گیانبه ختکردنی هاوپی دامه زینته، هاوپی حه مه حسه ینی که ریمیو سالیادی ئاشکرا بوونی تیکشانی کومه له ییه، سالیادی ئاشکرا بوونی ریکخراویک که به هه لاسووانو تیکشانی شیلگیرانه ی خۆی بۆ به ده یه نانی داخوازییه رهوا کانی گه لی چه ساهه ی کورد له رۆژه لاتی کوردستان، به ئالهه لگه ریبوونی وستی داخوازی رهوا ی کرێکاران و زهحه تکیشانو ژانزو سه رجه م چیرۆ توێژه کانی کوردستان په ریه یکی زینیه له میژووی هاوچه رخی برونته وه ی ئازادیخوازی گه لی کوردا توێمار کرد. ئه وه ی ئاشکرا به ئه م شانازیو سه ره وه ییه ش به ده ی نه ده هات ئه گه ر باشتی رین پیاوانو ژانی ئه م نیشتمان له ریه زاده گیانبازیان نه کردایو بۆ کتایی هێنان به ئازارو مه یه تیه کانی هه ژارانو زهحه تکیشانی کوردستان فیداکاریان نه کردایه. رهنگه ئه رکو خه باتی رابه رانی ئه م بزوتنه وه یه له سه ره تای دامه زانده ی کومه له له بارو بوختیکی پر خه فاقانو دیکتاتوری رژیم پاشایه تی، چاره نو سه سازو سه ره یی بیت، هه ریه وه هه لانه وه ی لا په ریه کانی ژیا نی سیاسی کومه له یی که سانیگ وه ک هاوپی دامه زینته، کاک حه مه حسه ینی که ریمی له رۆژده زیاتر له گهل ماندوونه ناسو فیداکاریو خۆشه وستی ئه م شۆره سواره ی بزوتنه وه ی کوردستاندا ئاشنامان بکات. هاوپی حه مه حسه ین که ریمی سالی ۱۳۲۷ له شاری سه فز چاوی به دنیا هه له پتا. خۆیندی سه ره تایی و داناره ندیه له شاری سه فز تهواو کردو بۆ درۆژده ان به خۆیندی رووی له کۆلیژی کشتوکالی شاری که رچ کرد. له رۆژانه له زانکۆکانو له نێو روناکیرانی ئێرانییدا مشهورو با سه ئیدۆلۆژییه کانی گه رم بوون، په کیک لهو ریهازیانی که له سه رده مه ده له ولاتانی جیهانی سیته م له ئێرانی ده یه ی نه ستاندیوو بووه ریهازی زāl به سه ر فکرو نه ندیشه ی روناکیران، ریهازی مارکسیستی بوو، ریهازی که له سه رده مه ده وه ک ته نیا ریگی ریهازی نه ته وه کانی ئێران له ژیر سه م گه یشتن به ئازادیو به رابه ری بوو. کاک حه مه حسه ین که ئاشانی ده رو ره ونجی زهحه تکیشانی بوو، لهو ده ورانه دا هاوپی له گهل ژماره یه ک له خۆیندکارانی کورد له زانکۆکانی ئێران به بیر مارکسیزم ئاشنا بوو و به شداری قسه و باسو مشهوره کانی ده کرد. هاوپی حه مه حسه ین لهو کسانه بوو که

له‌م سالاندا که کاریگه‌رییان هه‌بووه له‌سه‌ر ژبانی ماموستا؛ له‌نێوان سالانی ۱۳۲۹ هه‌تا ۱۳۳۲ بزووتنه‌وه‌ی جوتیاران له‌و ناوچه‌یه‌وه‌ر به‌هێز بووه و ماموستا که هه‌میشه‌ی لایه‌نگری چینه‌چه‌سواوه‌کانی کۆمه‌لگا هه‌بووه، که‌وتووته‌ به‌ر هه‌رشێ ناغا و مالکی ناوچه‌که‌ و به‌وێنه‌شێ ناچارکراوه

راگه یاندنیک سه بارت به رېبه رو بیرمه ند، تیکو شیری له میژینه ماموستا شیخ عیزه دین حوسهینی

راگه یاندن کوسیتیه ناوه ندیدی کومه ئه ی زهمه تکیشانی کوردستان

به بۆنه ی کۆچی دوایی ماموستا و رابه ری گه وهری کورد شیخ عیزه دینی حوسینی

به ره به یانی ئه وری سه عاتی پینچ دهقیقه بۆ دوو به کاتی کوردستان له نه خۆشخانه ی ئۆپسالی سوید، دلچکی نه سه ره وتوی شهیدی ئازادی بۆ مروفا یه تی و بۆ کوردستان، له لیدان که وت. کورد رابه ریکی گه وهری سیاسی له ده ست دا. بزا فی رزگار یخوازی کوردستان و ره وتی دیموکراسیخواز و یه کسان یخوازی ئێران و ناوچه که ماموستا و تیکو شیری مهن و بیرمه ندیکی پڕ هیوا و هاندهری تیدا نه ما. مه رگی ماموستا شیخ عیزه دین بۆ گه لی کورد و بۆ مروفا یه تی خه ساریکی زۆر بوو.

شیخ عیزه دین له ئێران و کوردستان و دنیا ی دهره و هه ش، ناسرا و که سابه تی هکی خۆشنا و خۆشه و یست بوو. به درۆژیای ته مه نی، خه مه تی به خه لکی کوردستان و ئازادیخوازی کرد. چ ئه کاته ی ۶۸ سال له وه پینش بوو به ئه ندای کومه له ی ژک و، چ له ده وهری کوماری کوردستان و، دواتریش له بزو ته وه ی گه لانی ئێراندا دژ به رژی می پاشایه تی تیکو شیا و به تابه تی له شو رشی نو ئی کوردستانی ئێراندا ده وری گرینگ و زۆلی رابه ری هه یوو. بگره گلیک له وه میژوه دا هه ک که شیخ عیزه دین تیدا ده وری چاره نو سه ازی بیهیو و، هه لۆ یستی ئه و تین و ته وژی نو ئی وه گه ی خه ستوه و بزو ته وه که ی له به لاریدا چوون پارستوه. ده رس و بی ری ئه و له حو جره کانی کوردستان جیلگی نو ئی له ماموستایانی ئابینی په ره و ده کرد که په ره ییده ری چه شتک له رینسانسی مه زه به یی بوو. له حا لێکا شه یه یلی کۆنه پارێزی ناره وابه ری به ره ورو یی ده یوه و هێرشی نا جو امیانه ی ده کرایه سه ر و له لای نه ده سه لاتیه وه گو شاری له سه ر بوو، به لām شلۆ ئه ده بوو، به نه رم و نیانی و ئیستیدال و، به بێ غه ره زی شه خسی په ره ورو یان ده یوه و قه ت بزه ئارام به خه شه که ی سه رلۆ و سیما ی مه یه ربان و رو یی گه شی نه ده شیاو.

ماموستا شیخ عیزه دین دوا ی شه ری به رگری سێ مانگی یه که، به رپرسی هه یه تی نو ئیه رایه تی کورد بوو بۆ وتو یژ له گه ل ده وه لی جه مهوری ئیسلامی و، به رپرسی هه یه تی ماموستایانی ئابینی کوردستان بوو له دیدار له گه ل خومه یینی. دۆستی هه موو به ریه به رانی حیزه ی سیاسیه کانی کوردستان و پالێشتمان بوو. له گه ل هه موو تیکو شیری کوردستان دۆست بوو و تا ئاخ ره ساته کانی ژانی، هه مو مان را وێژمان ییده کرد. چ دلسۆز و خه مخزانه به راشکایی را و نه زهر و ریتو ئیه کانی خۆی ده ره ده یی و گو ئی بۆ هه مان ده گرت.

له سه ره تای رابه ری نی گه لانی ئێران و ئه و کاتانه ی ئیسلامی سیاس یی تونده رو له کوردستان، به لای نه گری له خومه یینی و پالێشیتی حه که مه تی ئیسلامی تازه ییگه یشتوو، ده یه و یست ئازا وه و دو به ره کابه تی بخا ته ناو بزو ته وه ی کوردستان، کێ هه یه نه زانی شیخ عیزه دین به هه موو کوردستاندا چه له ی کرد، رۆژانه مالی پڕ بوو و ده یان دیداری هه یوو تا به ر یو دوو به ره کابه تی به گری. په یامی زۆر رۆشی ئه وه بوو که: زرگاری نه ته وه یی له سه رۆ هه موو بی و با وه ریکه وه ده بی بێ و به کترتو بی ته نیا چاره ی ده ره د. له بیرمان نه جو ته وه کاتێک له خۆ ییشاندانیکی خه لکی سابلان، سه فی مه زه به ی و چه به کانه کۆ ته درو شمان و ئالا راهه شاور به رانه به ر به یه ک، ماموستا چ ئازایانه و خۆ نه یستانه جو وه لێوانان و ئالای سوور و سه رۆی لێ وه رگرتن و ما چی کردن و له ملی ئالاندن و سه یی بۆ کردن که هه رتک لا ما فتان هه یه بێ و دروشم بدن و، یه کبختسه نه. ئه وه نه وه یه که که بزو ته وه یی ده وری شیخ عیزه دین له شو رشی کوردستاندا و بوو به ما یه ی یه گرتو یی و هه ر بۆ یه ش بوو که له سه فره یی ئه و سه ره ده ییدا بۆ شاری سه نه پیتو زانیکی وه ها به ری نی لێکا. به راستیش ئه م ده وره هه ر له خۆی ده وه شاره و بۆ یه ش بوو به رابه ری جیگای متمانه و که سابه تی هه ره دیاری ئه و سه ره ده و بوو به چۆلی چا وری دۆرمانی ئازادی و دیموکراسی، ئه و کۆتری ناشتی و ته با یی بوو له بزو ته وه یی کوردستاندا ماموستا تا ناوچه ی زرگاری و ماموستا مایوو، له شاخ و له گه ل پیتسه ره گه ژیا. هاندهری زۆله کانی خۆی بوو بیه نه پیتسه ره گه و سه ره مایه یی هه مو یان تیکه لای شو رش بوون. کاتیکیش ئه و ده ره فه تی نه ما، چو وه هه ندان و تا ئاخ ره زۆره کانی عومری بۆ خه مه ت ماموستا ئازادیخوازی، دیموکراسی، مروفا یه تی و خه لکی کوردستان تیکو شیا و، له م ده ره شدا سه ره دی ته مه نی زۆری، یه کیک له چالاکترین رابه رانی بزو ته وه یی کوردستان بوو که به هه لۆ یسته دیار و شه فا فه کانی ده ناسریتوه. ئه و قه ت له کوردستان و تیکو شیری زرگاری و یه کسان ی ئیسان دانه را و، به دا بم پۆوه ندی هه یوو. هه ی گو شاریکی ژانی خۆی یان گو شاری ده ره کی به یه تانی، نا وه میدی بکات و به ر به چالاکیی به گری. بۆ خۆی ده ک ئیسان، ئازا و گه و ره بوو، له ره فا ریشدا ساده و بێ ئالایش، له گه ل ها ویر و مو خالیف، له کال پیر و لال، له گه ل رو ناکییر، هه و نه مند و تو یژی تری کۆمه گاش، ده یه تانی دیا لۆگ بکا و شتی ها و به ش بیه یته وه و پۆوه ندی به وتو ر بکات.

ماموستا خه باتکاری شیلگی ری ما فی مروف، خوا زیاری جیا یی دین له ده وه ت، بانگه وازده ر و بر وماند بوو بۆ ما فی یه کسان ی ژن و پیا و و لای نه گری عه ده له تی کۆمه لایه تی و پالێشیتی هیز و بزا وتی دیموکراسیخواز بوو. لای نه گری چه سا وه کان بوو و ئاسایش و ژانی با شتر بۆ ئیسانه کانی کورد بوو ئامانجیکی گرینگی خۆی. ئه و نه ک هه ر له کوردستانی ئێران، به لگو و یاره مه تیده ری بزو ته وه یی هه موو پارچه کانی دی که ی کوردستانیش بوو و، له لای نه هه مانه وه ریزی لیده گی را. هه موو پیتسه که وتو خواز و دیموکراسیخوازانی ئێرانی ریزیکی تابه تییان بۆی هه یوو و به با یه خوه سه یری بۆ چوونه کانیان ده کرد.

ماموستا سه ره رای جیا وازی بی و با وه، دۆستابه تی تابه تی له گه ل کومه له و تیکو شیری هه یوو، له هه موو رۆژه سه خته کاندایا پالێشیت و هاندهر و دلسۆزمان بوو. هه قی تابه تی به سه ر کومه له و بزا وتی یه کسان یخواز و پیتسه که وتو خوازی کوردستانه وه هه یه و تا ژیا له ریتو ئی و دۆستابه تیان دریتی نه کرد. ئه و بۆ ئیمه نه ک هه ر رابه ریکی لێهاتو ی کورد بوو، به لگو و سه و نه زه یی له ریزه کانداندا به خۆشه و یستی وه ده گی را و لێی ورد ده یو یه وه و ته شیری هه یوو.

به پێ یوستی ده زانین له لای نه خۆمان و هه موو ریزه کانی کومه له وه، سه ره خۆشی خۆمان به هه موو گه لی کورد، به ئازادیخوازانی هه موو ئێران، مۆگرانی دیموکراسی، تیکو شیری رێگای زرگاری کوردستان و هه موو به نه له یی سه ره یز و تیکو شیری ماموستا شیخ عیزه دین حوسینی پیتسه که ش بکین. ماموستا و بی و بر وای ئه و، سه ره مایه یی گه و ره بوو بۆ هه موو خه لکی کوردستان. یاد ی هه میشه به رز و به رزی و ریزای و نه بو و ما یه ی سه ره یزیه. ماموستا له و ئیسانانه یه که مه رگی شیان جیا واز و خۆ لقی نه ری ژیا نه.

به رز و به رزی بێ پای ماموستا شیخ عیزه دینی هه میشه زیندو
کومیتیه ناوه ندی کومه له ی زهمه تکیشانی کوردستان
۲۲ ریه ندانی ۱۳۸۹ هه تاه ی ۱۱ فو ریه ی ۲۰۱۱

به شداری کرد. له نزیکه وه دۆست و گه یشتوه ته ئه و ئاس ته له تیکه یشتن ها ویتی زۆریه ی هه ره زۆری تیکو شیران و پێیه ران و خه باتکارانی بزو ته وه یی کوردستان بوو و پیرس و را وێژی له گه لدا کرا وه. به شداری هه لسو ورا وه و زۆر به رچا و ماموستا له شو رشی گه لانی ئێراندا له دژی رژی می شا و به تابه تی زۆلی به رچه سه تی ماموستا شیخ عیزه دین وه گو و پێیه ریک و که سابه تییه کی سیاس یی — ئابینی له کوردستان که زۆر لێهرا وه لای نه گری ئازادی، یه کسان ی ئێوان ژن و پیا و، دیموکراسی و جودایی دین له ده وه ت بوو، چ له کوردستان و چ له ئێران و له هه موو جیهان ده نگانه وه ییکی زۆری هه به وه.

ماموستا شیخ عیزه دین له سه ر ئه و با وه ره یوو که هه موو کانیات و هه موو پیتسه که وتن و ده سه که وته کانی به شه ری ئه م سه ره ده ده یارگی ئیرا ده ی په ره و ده رگا ریزه که ئه م دونه یایه ی بۆ ریفاه و ژانی خۆش و ئارامی و ئاسایش هه موو ئیسانه کان خۆ لقا ندوه. ئیسان

کومیتیه ی به رپۆ له به ری پۆ له سه می
پۆ لگرتن له ماموستا شیخ عیزه دین
حوسهینی
۲۲ ریه ندانی ۱۳۸۹

۲۰۱۱/۲/۱۱

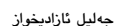
به جی هیشتن به لām له دلماندا هه ر زیندووه

له بزو ته وه یی میلی دیموکراتیکی کوردستان هه ت ریه رایه تی فیکری و مه نه یی ئه م خه با ته، ریه گی یه کی بری که تیدا گه لیک جاران و زۆریه ی جار به گرفت و له مه ر و گو شار و ئازار و نه اما ته تی ته نه را بوو. خۆرا گری به ر خۆدانی ماموستا له پیتا و وه دیه تانی کومه له گی یه کی به ری له سه تم، شیا وری ستایش و بێ گومان بۆ هه مو مان ئو لگو و یه کی به رزه. به به نه ما کردنی رو چی یه کتر قه بو ل کردن و دیا لۆگ و پا به ند بوون به و به نه مانه، هه و ل بۆ نرێک بوونه وه و ها وکا ریی ئێوان هیزه جۆ را و جۆ ره کانی مه دیانی سیاس یی و کومه لایه تی، پیداکری له سه ر جیا یی دین له ده وه ت، پشیتو یانی له نه یشتنی هه لواردن له ئێوان ژن و پیا و و به تابه تی سوور بوون له سه ر به ره می نه ناسینی رژی می ئیسلامی و خه باتی بێ وچان له دژی ئه و رژی مه تا

مالئا وایی ریه ری ژانی سیاس یی، که سابه تی بیرمه ند و سه یمو لی وه ری پۆ لانی بزو ته وه یی ئازادیخوازی کوردستان، به رپز جه تابی ماموستا شیخ عیزه دینی حوسینی، ئیمه می وه ک هه موو عاشقانی ئازادی و عه ده له ت و مۆژدۆستی، خه سه نا و خه میکی قو له وه.

ژانی لێوانی له خه بات دژی هه ر چه شه نا عه ده له تی، پشیتو یانی له ما ف و بیستی عادی لانه ی خه لک و پیداکری له سه ر با وه ریکانی، پیه گی یه کی تابه تی پێ به خشی و به راستی وه ک سه یمو لی ئازادیخوازی و که رامتێ مۆژف و ریز له فره چه شینی له کومه له گی کوردستان و ئێراندا ناسرا وه.

ماموستا که زانی یه کی بی ر کرا و ی ئابی بوو، هه ر له سه ره ده می لای نه تی وه و هه تا ئیستاش، هه ر له به شداری و ها وریه تی و پشیتو یانی

دهسه لانداری تهی حکومتی شاولیونی
گوتاریکی خستی ناسیونالیستی پشت
بهستو به رابردویی کولجراکو میژوو
شاستاریتیکی سهرا به خستانی بهراکو
کراکو به توستو که دهویست همو
ویجورمکانی ژانی شوستو له قور کدنیکی
بیجورمکانی دایوشتمو له قور کدنیکی
به قور نارو و سهرا به بنامدهای
چاکلیو و بوژوتوه له همو
هیزه رهمو نازادی ویستو چپ
سکله لاکه که میله بدت

دهسه لاتی شایه که له سه ر دو
نریتی، شارستانه تو مژوویی
له فسانه یی و ناسو نالاسیمیکی
خوژول زانو
پشتوینی ارسته خوژی دین . به تاییه
به شه هره نریتیبه کین بانی به سه ر
کشاوو ، ساووده له سه ر
خوژو له ناخیزگی به سه رینی روایی
خوژی به حتمی ده زانیو خوژی له سه مو
نیکو لایوسی کرداره دیموگرآتیکو
سیاسیه کان بزیانه دیبینی . ژارای
به بان و کوژیو به راده رینی پیکاته و
هره جوشینه کوژه لاتیو سیاسیه کان
خوژا به
جگه له زانو باوره رانی
ناسه نازو ده زانی .

هه‌لو مەرجی ناوچەکی هه‌لکەوتی
جۆگرافیای خاکی ئێزانو هاوسێ
بوونی ولاتانیی ئەوسای سۆشیالیستی
دەستراگە یشتنی ئاسان بە زەربای عۆمانو
کەندای فارسو تەنگە ی قۆرمزو بوونی
سەرەوتو سامانیی فراوانی ئەوتو مەدە
کازاییەکانیتر، ئەم ولاتی خستبو بارۆ
دۆخەکەو کەرگرتو باراستزو هەڵانەوه

📌 **ثا: مه حید نیوہر (کاروان)**

سەرھەلدانی ھەر بۆیۆنۆتو ھەیکەلی
نارەزەیانیتێ بۆ خۆد ئازادیخوازانە لە
ھەر وڵاتێکدا ھێووستیی بە گۆمەلێک
مەرجە کە بێتێ ھۆکار بۆ سەرھەلدانی
بۆیۆنۆتو، کە لوانە ئەوانی ھەرتەسک
بۆیۆنۆتو، ئازادی سیاسی ئەبۆنی بۆری
بۆگۆتو، تەنگەزێ ئابووری بێستیی بۆ
کۆشە کۆمەڵەییەکانو ئەبۆنی
خۆمەنگۆری بێتو ئەو مەرجانەش بە
دەزجانی مێژوو کاریگەریان لە سەر ژانی
خەلک کۆمەڵەییەکاندا ھەبوو، ماری
ئابووریا، نازەیانیتێکی بێبەش
لە واتانی عەرەبی داگرتوو کە ھەموو
مەرجانەکانی سەرووی تێدا بەی دەگرتو
ئەو نارەزەیانیتێ بەی و باشتر بەی بێن
بۆیۆنۆتو، ئازادیخوازی بە شیۆەکی
بەربالو لە واتانی تۆیۆتو دەستی
ئەبۆتو، ھەنووکە، تۆیۆتو ھە

بېزونه‌وې نارده‌ايه‌لی له ولايتي ټوټينيس
ددهستي پښ كړد بووه هؤي هؤي كه
بېزونه‌وېكي گشگيري ټواوې ولايتي
ټوټينيس بگريته‌و كړتايي به ده‌سلايتي
۲۲ ساله‌ي زهين ولعابدين بيتن عه‌لي
يكتاتوري هؤ ولايتي بيتنيتو هره‌وها
به‌كه‌مېلي نارده‌ايه‌لي خه‌لكي ټوټينيس
به‌كه‌مېلي كارگري خؤي له سه‌ر ولايتي

به هیزکردنی دهسه لاتینکی توکمهی ناوهندی
خاوهن دهسه لاتناریه تی بیئه ملاولای نه یار
باشترین هه لیزاردن بوو، تا روژئاوا بتوانیت
ناوچهیکی ئارامو پاسهوانیکی شیوو وره
هه زانی و دهست که ویت .

هه‌مو ئه‌م هه‌ژا‌ر نه‌ نه‌یبه‌ی بو‌نی
 قه‌ره‌مه‌ی ده‌سه‌ل‌اتو ئاماده‌ بو‌نی گه‌ژا‌ری
 به‌ی‌دینه‌ی وه‌ک سه‌لمینه‌و په‌شتوا‌نی ئه‌م قه‌ره‌و
 به‌ی‌شه‌ی له‌مێ‌نه‌ی ئه‌سه‌نا‌ویه‌ی ئه‌م قه‌ره‌و
 به‌ک‌ه‌تووری ئاسی‌وا‌نا‌وه‌ی لای‌ ده‌سه‌دا ،
 ها‌وا‌ری له‌گه‌ڵ که‌م بو‌و نه‌بو‌ی به‌نگه‌و
 به‌اره‌گا‌و رێ‌که‌خوا‌وه مه‌ده‌یه‌که‌زو شه‌ره‌یه‌ی
 گه‌ژه‌زانو ئا‌و‌وری قه‌ه‌ران ئا‌وی
 نا‌و‌ری ئێ‌زان هه‌ژا‌ریه‌که‌ به‌ چا‌وی
 هه‌ما‌و‌ری زه‌مه‌ت‌کێ‌شه‌ی گه‌ل‌ه‌ ئێ‌زان

کڙهو ڪارو فائڪٽوريڪ بونن ڪه ريڙ
شايان رڙيمي رڙيمي
مڙڙو مڙڙو مڙڙو مڙڙو مڙڙو مڙڙو
ريڪٽروهي هيڙهه پيشڪوتو خوابه ڪانيان
ته نڪتو ڏکڻو ڏکڻو ڏکڻو ڏکڻو ڏکڻو ڏکڻو

پښتونستان ته چې پاته دهروه يو شم
دهسلاتو ورهه پاته دهوه دوو لايه نه
کله کله کور ته ناستو ناستو خپل
زاتو ته وايوت خوارو خو سپينو له
هوږو نښلاي نه ريتي ته که پرده وام له
پارنه پکا په کتريان ورځپاڼو پوښ شوني
دهدک له زړه نه ځای سرکوټو پوښي
سياسي رڼا شادا ناکاره کاني کار کړي
روښگرپو کله کور سانيو ريځپاڼو له
پرده نه څو ډيرن ديکورا سپخوازه کاند
په ښو نه ښو نه ښو نه ښو نه ښو نه

[illegible][illegible]

کار کردنو به کومه لایه تی بوون .
له تیراندا به درژییی میژووی دسه لایه
ئهم ولاته دوو گوتارو که لتوووری
نهریتی و ناسیونالیسمی بالا دست و
رهوا ئاماده بوونو له زۆر برهنگو
میژوویدا یه کیان پستیوانی کردوو
که ری به کدی، بو .

سهامان دو پهلوه سنده تیه دهسه لاتی شایه به
هموو به یوه دستوو به یوه نده میژوو به کانی
خوی وهک که لتوری نه ته وهی بالا دهست
تا قوئای راه یینی ریته ندانی ۷۷ به یکن
له ئاراسته فیکریه کانی همیشی
دینی نریتی بووه به تاییه ته مه لاو
روحانیانی باز نهی ئیرانی ئیسلامی
ئسلام ئیرانی

دهسلانی فرمانرواش همیشه بو
 بهرزه وندی بالاسی هیژو راگرتنی
 نخکه له بهرزه وندی خوی روهیژیک
 فراوانو کونترلو نهکرای بو کارو بزواتو
 چالاش م هم جوره له دین جهیژیشو
 دابه شکردنی زهویژیشو
 شارستانه تی گهروه
 دیموکرانیکه داواکراوه کانی روزناوا
 کومه لای ئیران پیدینه نهکرای
 بهکار گرنگی منزه و به قهران ناوی

وہک کارناسان دہلین لہم قوتانہ لہ
میژووی میژاندا زورترین جیبہ جیبی
دانشیوتوان رووہدات کہ برپینہ لہ کڑچی
زوربو لہ لیشاوی کلکی گوندہکانہ برہو
شارہکان، بہم کڑچانہیک
شاروشاروچکہکاندہروست وگہرہکانی
تہنہکانواروست دہین (حلبی اباد)
لہ گہرہکانہ کاچاک شاردہمتنہو
لہ زوربوی شارہکانا سہرہدیننہو
فہرمان، نابوری وکاسازی بہ نہمان

[illegible]

بارود و فوخی سه روه وه ره چنده دهسه لاتیان
دهخسته قهیرانی گرنگو بنه پرتیه وه
وه وورژله دوائی روزنتگا و گرفتاریانده کرد ،

[illegible]

نهم
 هیچ باور و رویه‌های کلیه نام
 در دهنده بود و همه‌ی خودپنداری نام
 گوران و ادخا زبانه بود. پاش تقی‌نوی
 به‌یاریه‌های دمه‌تاشی شام‌چو زکشی
 بای‌برتنوی جهموری زام‌چو زکشی
 به‌گلانی تیزان ویستی نیمو کرکی
 خوخا زبانه‌های دمه‌تاشی دمه‌تاشی
 ناخیزگی به‌نامی به‌نامی
 باور و دانه‌های به‌پشته بود و باور و
 ادخا زبانه‌های به‌پشته بود و باور و
 گوناپو به‌پشته بود و باور و
 خیزی له و ادخا زبانه‌های به‌پشته
 و به‌پشته‌های به‌پشته بود و باور و

[illegible]

نهریتی واته ئیسلامی فقهه‌تو به
 دهرتکارو وگه‌رت کۆری نیه یه‌خۆ
 ده‌چینه ته‌وهر ته‌ریت وچه‌تی (نهریتی)
 یاهه‌مان جه‌مهری ته‌ری کلته‌ری
 خوسه‌په‌ن به‌تو وایه‌خۆازی ناسۆنایه‌زی
 ئه‌ترانی که له‌هر سه‌ی روایه‌تی چه‌پی
 ئه‌ترانه‌ی وێترانی ئیسلامی وئیسلاهی
 ئه‌ترانه‌ی هه‌میشه‌ تاهامده‌ی جه‌مهری
 ئه‌ترانه‌ی فقهه‌تی که‌ی له‌سه‌ی زایاو
 به‌هه‌ر ده‌ستی ناسۆنایه‌زی ده‌سه‌لته‌اری
 به‌هه‌ر ده‌وادا به‌هه‌ر ده‌ته‌وه‌ی ده‌موفاکته‌ر
 نه‌گۆرینه‌وه‌ی که‌تی نه‌وێر گه‌رگه‌ر چه‌سه‌ی
 وه‌ج نه‌اوکی یارمه‌تیده‌ری شه‌ه‌ه‌ه‌ته‌وی
 به‌زالیوون وگه‌رتنه‌ ده‌ستی جه‌می
 یاره‌یه‌یه‌کی ده‌سه‌لته‌ی داهه‌وو که‌ی وه‌ش

شکایه و هزل به ره بیانی هررسی
دهسلانی پڑتی شاه سحرکردگی
په یارینی به نجام به یشتوی پندران
که به زور کار و فاکتور دهسلانچ
نهانیکان هولیدان به ره یستی که
پنهان بگفته نجامی راسته قینه و قول
رواید گالتز بیتونه تا یوتان له هاتنه ثارای
دهسلانکی خنجه جساموری به برگی
بدن که کردیان وادیرین هولیشیان
له بورده انگورناسی گوادالوپه دره کوت
که پزگی جسامندنی دیموکراسی ژور
ره هندی و فرجه شنی واره بیشتی
له ژیرانی نوو پزگار ده هشتا توش
و نوادرده ژور هژاری تا ناخوی پولی
دنگرو سهره که تادا دین

له‌استیدا بیست و دووی پیه‌ندان
 به‌رئه‌نجام‌گرتنی داخوازی وویستی
 هی‌زنه‌ریتیه‌کانی کۆمه‌لگای
 ئێزبان بوو که له‌سه‌رقووریانی
 وه‌ه و له‌خۆبوردووی ئابووی
 هی‌زنه‌سه‌نه‌کان سه‌ری هه‌لداریسکاو
 ئه‌وان ئه‌نجامه‌کاندووریسه‌وه.

کۆمەلگای نێوای نێزان گێزۆدی
 خەساری مەزنی غیاسی جەماوەدی
 خەنجەر و بۆرەیکەراتەبوو، کە
 بۆرۆد فەوقەزۆکارەو نەیان توواییو
 بەمەزنی کە وەرەو هەژنێزی کۆمەلایەتی
 بۆلم چرکەساتەیا کێفیی بۆرەنەو کە
 بگەندەست خۆیان، قەبیریانی دەوایی
 پەسەندێی دەست و دەست و ناخێزگیان
 بەم پاپەڕینە هەتوان دیکە ناکرەمچ
 دەتوون بێلێن چارکێکی دیکە بەزەنی
 بەهاتەوێی گۆرانی نەیت بەناڵ
 ناخێزگی سەروو مۆزێ جەماوەریکان
 دەیان توو خۆی دەسەپێنێ، مەجارە
 ئەنێ شەوێی سانیۆنایزێدا بەلکۆ بە
 تەنلۆکی لەگەڵ تەسلیمانی ئە ریتی
 و تەسلیانێ تەف تەف درواوا خەتی

به سار گهل وچه ماوردا دهسه پښتن
 سپاندوود. زړياتو چارگي به سښندي
 دهسلات ليري شوې دپه گريشو به
 جماور وزمين بهشاري راستوخو
 مروف لهارنوسو خيودا،
 هرمني تاپوگندو دهقه گرهكان كران
 پاسهواني پارساين وياگرتي،
 پيپوزو لهارنكشاني بو سروي مروف
 لهارنكزي بوله دهه موگه كتنه برياس
 وهلسنگاندين وخرناندنيكو ميكانيزميك
 بو سركوتانهوي پاسارلوي تاماده
 وه ميشيني دهسلات لعل جماور
 كنه تانيا ميكانيزميكه دهسلات
 فاميدكاك وده توانوي پيوهنه و خوي و
 گلهي پي پيخاكت.

مټیران له سالې ۱۹۷۹دا له کانیک تاران له ټاگرډا دسویټا ددولتي کاریتیر نه یونیوانی بهرڼه ودندیپه کانیکي خوی له گڼ نه ته وهکانی مټیران گرځ بداتو له کورتایی دا توانی ته نیا دیپلوماته به بارمته گیراوهکانی خوی نازاد بکات.

ههیه، له دروێزه بزووتنه و ناره نازایه تیه کانی
 خه لکی میسر دهسه لاندانی تێران له
 هه یوسته جاوازه کانیان دا شینو شینو
 خۆیان له خه لکی نازایه راگه یانو
 نه وهش زیاتر بو درا یه تیه تێران له گه ل
 و لانی زوژان ده گه یه که و ته که پێیان و
 که هه مه تیه و لاتیانی عه ربی گه یه یه
 زوژان و زوژه لانی ناره هه تیه له قه تابه
 یه پهرین له دزی زه ییم بیکه تهره کان دا
 سهر ده باتو له وه له که تهره و ده گهرن تا
 به وه یه که ده و ته تیه تێران و جیهانی
 عه رب که بکه نه وه چاوه دهرانی سیاسی
 پێیان وایه هه یه که به قه تابه تێرانه
 که ده و یه که گهره لکه ناچه که ده گهری
 له دوه ده و تانه پێیه خۆی به به یتر
 بکه و به گه شتی سه رتیره تیه کانی تهره
 له ناچه یه دز به شت کره یی ده و له و لار
 کره یی پێه که نوشی شه که ست هاتوه
 له دروێزه له ناره نازایه تیه ده یه
 نوشی، که وهر دهرن زان و مه مرسه له

ناوړه راسته که ښکته وټن نامهی ناشتی له
گال نیسیرایل واؤځ کږووهو څو ځای په ځای
میسرونه تنهیا بڼه داهاتووی څو ځای میسر
پالگو له باری داهاتووی څو ځای هاروکشه
سیاسیه کان بڼه ناچوکه و حیجان څرنگی
هغه سره داری پېشواری رښتواوایه کانو
نارمکایا به تاپیت به روډوایه کانو
میسر په لومړی شاماده بونی گروپی «لخواڅ
ولموسه مین» له تنی خو پېشواری راندا وټه
هوی څرنگی زیاتری ښاوان به څو ځای
که مهسه له میسر بو به دووړی یانیک
په رامبر د تاتانی رښتواو نیسیرایلو
نامیکوایه تاتانی

«چیمز روبین» چنگیزی پېښور وزارتې دروهره لارې ترمږگه کې د بېداریکې له تفره لیزې نه راډیوګانې ته امریکایي سترسپل ته په یو روږ ترسپان له نمانې دهسلاتې سترزکې میسر هم په کم بهر شوې امریکایي په کم هاوې پمانې څخې له ناچه په کم دهست دودات کم چاروړوانې پښتوانې لې هوی پوډوهم شوې کم دهولتې لویاما ښکار پښتوانې له جهاموړې نارازی نکاشو له ښکړې به تونوډوښتی کشنای زياتی برونوته شو له ناماتوډو له ښکړې راډیکالیزه بوونی نارادې ته پیه کان هیه کم شیمانی شوې ډه ډرکرت نیسلا میوه تونوډوره کان پښه ښکاري بو هسنی دره ژونو ژوانی له ناچه کم زياتر برکت په روږگو کانې راډیرنه ځمکې

سر پيښه گۍ دهيت بڼ گومان دولتي
 تيسرائيل په لږ دهسپيکي ناره ايتيه
 جهماروځي امان له نړۍ دولتي حوسني
 موياروک سر وړي ميسر دمست پڼ بکات
 دولسته لانداني تيسرائيل رايانگه کاند
 موياروک وځو وځو زړه ولعاديښي سر وړي
 تونويس نهو جياوازيښي ژور هيه له
 تپوان بڼ زور ښته ره ښه بلام پاشي
 پڼ بونوهي نانامي امان له ولايتي
 ميسر دولسته لانداني تيسرائيل توشي
 مشو هات له هه ميسر ره وکتني خلکي
 ميسر دولسته دمستولست کړني دولست له
 لاين موياروک بڼ سوپا که بڼ لايتي
 تارواو ځوړي رايگانيد بوو له برامهر
 ناره ايتيه ځانو وه چرند له نره ايتي
 سوپاشدا سپهاني زياتر بڼ اي خلکي
 نازاي ده ځوړي لوي لو ناره ايتي
 جيوگي سر بڼ په خلکي جهمار
 خلکي عرب تونواڼ له برامهر
 ډوځي ولاته کايان دا به دهنډ بيزو
 ناره مافه رواکيان ځوان له دولسته
 دلسته پورواکان کڼو نهوش پڼ گومان
 له هاتوړاو کڼو کڼو پورته تښتفکاني
 ځوړي درده دخت که له يکه مهرحه دا
 دلسته مکړني ولاته کايان بڼ هلبزارڼکي
 نازاو ډيکرتڼکي ډوځوهم دلازاندي
 سپهسکيم يو نه تښتني گندملې و
 پياوړي ريگستنه وړي زياتي ژوانه
 خله.

نیگه رانی و ترسی رژیم له خرّوشانی خه لک هۆکاری چوونه سهره وهی ریژهی ئیعدامه کانه له ئیړاندا

وتووێژی وریا محهمه دی له گه ل لهیلا جهیدی سهبارت به ئیعدامه کانی ئهم دواييانه له ئیړان

سهبارت به چوونه سهره وه
ريژهی ئیعدامه کانه له ئیړان له واته
له سیداره دانی هلسلواوانی سیاسی
ئهم وتووێژه له گه ل لهیلا جهیدی،
ههلسلواوانی ریکخراوی چریکه
فیلبیایه کانه، ئاماده کراوه .

سازدانی: وریا محهمه دی

۱_ هه ر به یه جۆره که ئاگاداران له
ريژانی بابردودا شه یۆلایکی به ریلادی
ئیعدام له ئیړان وه یۆکته وتوه .
هۆکاری چوونه سهره وهی ریژهی ئهم
ئیعدامانه هه لده گه یۆکته به یۆچی و
پێویستی نه ئیعدامانی ئهم ئیعدامانه چ
زهره یۆکی مه یه ؟

به بێ ئه وه یۆکه رای ئیوه له مه یاره وه بزانم،
دلنایم که ولایمی من بۆ ئهم پرسیاره هه یچ
جیایا زیه یۆکی له گه ل ولامه یۆکی ئیوه نه یه،
ده زانی بۆچی ؟ له به ر ئه وهی ئهم مه سه له
بوته تێگه یشتنیکی گشتی، له به ر ئه وه
ئه گه ر چا و له ره وتی ههلسووکه وتی
رژیم له مه ر بێر نه سه ره وه و هه یانه
خواره وهی سه رکوک له ما وهی ئهم ۳۰
ساله ی حکومه تی کۆماری ئیسلامیدا
بکهن، به ئاسانی بۆمان ده رده که وتی
که رژیمی کۆماری ئیسلامی به رده وام
له به رانی به ر ئاره زایه تی کانی خه لک، به
هۆی ئه وه ی که نه تهنیا نا یه وت، به لکو
ئانانیت ولامده ره وه بێت ده ستیاده وه
سه رکوک و له روانگه یۆکی دیکه شه وه
به هۆی ئهم ئاره زایه تیانه نه یوونی
پێگه یۆکی ئه وتی کۆمه لایه تی، هه ست
به له رۆژک بوونی ده سه لاته کی ده کات
و به مشیوه ده ست ده داته سه رکوک و
ئیعدام . به په ره گرتنی ئاره زایه تی کانه،
نه زهی حکومه تی توندتر ئیده دا و بۆ
پێشگرتن له یۆی که تووشی سه کته ی دل
بیت، رواله تی هه یز شه رانی به خۆیه وه
گرتوه .

له راستیدا به مانگه یۆکه ی ئه وه ی که هه ر
کات ئانوانی ولایمی پرسیاره کانه دهاته وه،
هه یز ده یاته سه ر که سی پرسیاره ک . له
همان سه ره تای هه ستانی خه لک دژی
دیکتاتوری، ئهم ره وه ده ستی پێشگرتوه
و تا ئیستاش نرێژی هه یه . به م پێیه
توندتر کړنه وهی ره وتی ئیعدامه کانه
ئانوانیت هه یچ ئاگامیکی جیا له رق و
نه فره تی خه لکی به دوا وه بیت و رژیمیش
به باشی هه ست به م مه سه له یه ده کات .
له دژگه ره وه به قه یرا نه ناوخۆیی و
ده ره کیه کانه، ئهم رژیمه سه کته ی لک
دژتوتیرین کړده وه واته کوشتنی ئه
که سانه ده گرتی که له دژی ئه وه قسه
ده کانه و ده کو ئه بێر نا که نه وه . ئیژه
ئهم سه رکوک و کوشتاره مان پێشتر له
ساله کانی ۱۰ هه تا ویدا بپێوه .
ئهم کات به شتیکی هه ره گه ره وه له
خه لک به ئاگامه گه یشتن که هه ستانی
دژه دیکتاتوری ئه وان به فێرێ چوه و
رژیمی کۆماری ئیسلامی به چه نده قه
جینایه تکارتر له رژیمی پێشوو
پاشایه تی بووه که له سه ر شه قامه کانه
به رانی به ر به خپیشاندنه ران به شتیوه
راسته وخ ته قه یان ده کړ . له راستیدا
کۆماری ئیسلامی هه مامی خوینی له
ئیړان وه یخستوه . ساله کانی ده یه ی
۱۰ هه تایی که خۆتان ئاگاداران، چلۆن
زیندانیا نی سیاسی به بێ مو حاکمه کړدن
و به شتیوه به کۆمه ل ئیعدامه کانه .
ئهمه تهنیا ئیعدام نه یو، ئه شکنه چ
خراپترین ههلسووکه وتی دژه ئیستانی

له زیندانه کانی به رانی به ر زیندانیا نی
سیاسی نه ئیعدام ده درا . ئهمو که
خواسی روخانی کۆماری ئیسلامی
بوته خواستی گشتی به تاییه به
نه وهی ئو، نه سلی دوا ی راپه یینیش
هانوته ریزی ئاره زایانه وه، نیگه رانی و
ترسی رژیم له خرّوشانی خه لک، ئهم
رژیمه ی له به رانی به ر نه ئیعدامانی کړده وهی
جینایه تکارانه داناه . من پێموایه
ئهمه لیکدانه وه یۆکه له بیریکی گشتی،
سهبارت به هۆکار و کړده وه توندو تیژی
و سه ره یۆیه کانی ئهم رژیمه یه .

۲_ چ پێوه نیه که له ئیړان ئه
ئیعدامانه کی که له ژیر ناوی خه بات
دژی ماده سه رکه رکان و ئیعدامه
سیاسیه کانه ده ییتریت ؟ ئایا له
روانگی ئیژه هه یچ پێوه نیه که له ئیړان
ئهم ئیعدامانه ده مه یه ؟

به بپوای من هه یه تی . په که م شت
ئامازه به وه ده که م که له هه ر حالدا
ئیعدام به هه ر هۆکارێک، کړده وه یۆکی
جینایه تکارانه یه . ئیستاکه له به راورد
له گه ل ریژه ی دانیشتون، ژورتیرین
ئیعدامه کانه له ئیړان روو ده دن .
مه سه له ی ئیعدام و به کاره یینانی ئه
سزایه له ژوری کۆمه لگاکان جیگی
باسه . په که مین لیکدانه وه که بۆ
به رپۆوه چوونی حوکی ئیعدام له ولاتانکه
میشتا ئهم مه سه له یان له نێو یاساکی
خۆیادا جێ کړده وتوه، هانوته
که سانی جینایه تکار به دینی ئیعدام له
کړده وه کانی خۆیان به شیمان ده یینه و
به جۆره ئاستی نه ئیعدامانی تاوان که م
ده ییتوه . ژورتیره وه جۆرا جۆره کانه
نیشانی ده دن که تا ئیستاک به م شتیوه
نه بووه و به پێچه وان هه ل هه ر کوئ
که سزای ئیعدام به رپۆوه چووه، ئاستی
نه ئیعدامانی تاوان به رتیر بوته وه . ئیستا
کۆماری ئیسلامی له م ره وشته شکست
خواردوه، ده کو ئامرازێکی سیاسی
که لکی لیوه ره گرتی . رژیمی پێیوایه که
به ئیعدامه کړنی سیاسی یان هه ر جۆر
ئیعدامیکی دیکه له ژیر ناوی خه بات دژی
ماده ی سه رکه رکان، که ش و هه وای ترس
و دله راوکت له نێو کۆمه لگا دروست
ده کات . سه رجه می ئهم کړده وانه، هه ر
بۆ گواسته وهی ئه و ترس و نیگه رانیه ی
خۆی بۆ نێو کۆمه لگایه . له لایه کی
دیگه وه، کاتی که به مانگه ی ئیعدامه کراو
له کات و شوینی ئیعدامی رۆله کی
بێ ئاگایه، بێگومان کۆمه لک به ناوی
ده ست و پێوه ندی له گه ل قاچاچپانی
ماده ی سه رکه ر ئیعدام ده کړین . ئهمه
ده زانی، ده ست و پێوه ندیه کانه خامنه یی
ژورتیرین رۆلیان له بلا کړنه وه و قاچاچی
ماده ی سه رکه ر له ئیړاندان هه یه .

ما فی مرؤف ، کورد و فارس ناناسیت .
به داخه وه من ده یینم که ئهم مه سه له
میشتا به ته واره وتی پێکه وه گرتی
نه دراه . ههلسووپاوانی بزوته وه نایی
به شتیوه ی خۆییی چا و له مه سه له ی
ما فی مرؤف بکهن . له ههنگای یه که م،
په کتیک له کړده وه به یینه کانه، ئه
خپیشاندانه یه که له ناوخ و ده ره وه
روو ده دات . ده یین هه مووان، مه به ست
له هه مووان، هه م خه لکی ئیړان و هه م
ناوه دنه نێونه ته وه ییه کانی ما فی مرؤف
ده یین ناچار یان بکهن که له به رانی به ر ئهم
پیشیکاریه دا بیده گ نه یین . ده یین بێر
له وه بکهنه وه که به چ شتیوه یۆکه ئهم
رژیمه ته ریک بکهنه وه و تروشی کیشی
زیاتری بکهن . گرینگترین به ریه ستاندان
بۆ رژیم له پێوه نه له گه ل نه ئیعدامانی ئهم
جینایه تانه، خه بات و خۆراگری گشتی
له ناوخۆیه . هه زینه ی ئهم سه رکوکانه ی
رژیم ده یین پێچه ته سه ره وه و ئهم کاره
چ له ریگه ی مانگرتنی سه رتاسه ری که
نموونه که یمان له ۲۳ گولای ئهمسال
له کوردستان دی و چ به که لک
وه رگرتن له شتیوه جۆرا جۆره کانی
نا هه رمانی مه ده نی، گه مارۆی ناوه دنه کانه
و شیرکه ت و که سانی سه ر به رژیم
به شتیوه ی راسته وخ و ئاره ستا رسته وخ،
ده وتانن کارێگه ری تاییه تی له سه ر
ته ریکه وتنه وه ی ئهم رژیمه بیت .
له ئاستی ده ره کیشدا، هه ولکی
ههلسووپاوان و چالاکان له ده ره وه ی
ولات بۆ نێونه ته وه یی کړنی مه سه له ی
سه رکوک، ده وتانیت هه ولکی کارێگه ر
بیت . له م به راره دا گه مارۆکانی ده وله تانی
رۆژاوا تا ئیستا ژورتیر به هۆی مه سه له ی
چالاکیه ئه وتیمه کانی ئهم رژیمه بووه .
ئیمه ده یین هه ولیده یین که ئهم گه مارۆیانه
به ره و مه سه له ی ما فی مرؤف له ئیړان
هان به دین . بۆ ئهم مه به ست، ده یین
که لک له بزوته وه کانی پێشوو له هه موو
شوینی وه ریکرین .

بزانین چ ریگه گه لکی به کړده وه
ده وتانن نیشان به دین بۆ ئه وه ی
له بوری ریکخستنی گشتیه وه
سه رکوکن به ده ست به یینن . په کتیک
له گرینگترین گه مارۆکانی رۆژاوا دژی
کۆماری ئیسلامی، گه مارۆدانی هه شت
کاربه ده ستی ئه منیه تی و قه زایی کۆماری
ئیسلامی به هۆی پێشیکلکړنی ما فی
مرؤف بووه . ئهم روودا وه بپۆینه بوو که
جیا له گه مار و بپارێنا مه کانی شواری
ئه منیه تی ریکخراوی ته یه ی ککرتووه کانه
بکهن .

هه ر ۸ کاتر میڤر که سیڤ له سیداره ده دریت

ده یی له هه ر شوینی
ئهم جیهانه که
هه یین، داوا له
هه لکی ئه و ولاتانه
بکهن که پشتیوانی
له هه لکی ئیړان
بکهن بۆ ئه وه ی
هه لو یستیکی
جیدی له به رانی به ر
جینایه تکانی
کۆماری ئیسلامی
به رانی به ر هه لکی
ئیړاندا بکرن

که مه به سته کی گواش خسته سه ر
کۆماری ئیسلامی بۆ دانوستاندن بوو،
چاوتکی به سه ر توندوتیژی کانی کۆماری
ئیسلامی له به رانی به ر خپیشاندنه راندا
خشان . ئیمه ده یین ئهم جۆره
گه مارۆیانه زیاتر بکهن . داوا له ناوه دنه
نێونه ته وه ییه کانه و ما فی مرؤف بکهن،
له به رانی به ر پیشیکلکړنی ئاشکرا ی ما فی
مرؤف له ئیړان بیده گ نه یین و سه ره بات و
ناویری کانه به گرنگر له گیانی
مرقه کانه نه زان .
ده یین له هه ر شوینی ئهم جیهانه که
هه یین، داوا له خه لکی ئه و ولاتانه بکهن
که پشتیوانی له خه لکی ئیړان بکهن
و داوا له سه رۆکه کانی ده وله تانیا ن
مرقه کانه نه زان .
ده یین له هه ر شوینی ئهم جیهانه که
به رانی به ر خپیشانی کۆماری ئیسلامی
له به رانی به ر خه لکی ئیړاندا بکرن .
کۆتاییدا ده یین بلیم، بێگومان خه بات بۆ
ده ست به ر کړنی ما فی مرؤف، ژور به رتیر
له هه ستی گروپ و ریکخراوه کانه، هه ر
بۆیه ده یین بوانین بۆ پیشخستنی ئهم
مه سه له له دوری به کتر کۆبیینه وه و
په یگرتو یین . به خۆشحاله وه ره وته که
به ره و ئه وش ده ییت .

راپۆرتی ریکخراوه کانی ما فی مرؤف
له ئیړان له ساله ی ۱۳۸۹ هه تایی تا
ئیستا زیاتر له ۲۰۰ که س له ئیړان
له سیداره دراو نو که ژوریان له دوو
مانگی بابردودا بوون به م پێیه له
هه ر هه شت کاتر میڤر که سیڤ له
ئیړان له سیداره دراوه .
به پێی ئه و راپۆرتانه ئاماری ۲۰۰
که سی له سیداره دراو ته نها ئه و
ئانان که له لایه ن میدیا کانی
رژیمه وه راگه ی نه راو ی زیندانیا نی
سیاسی باقی تاوانه کانی دیکه
له هه ر ده گرتی .
راپۆرته که باس له ده کات له ژماره یه
ژیک له ۷ که سیان ژن بوون ۱۳۲
که س به ترمه تی قاچاچی ماده
هۆشه رکه کانه له سیداره دراو .

قونايگي نوې له ژيانې سياسي روژه لاتي ناوهراس تهرپوهيه

نښه

گرځيېېكان له خوره لاتي ناوهراس تهرپوهيه سندهوو ناسري، نه بووني نازادي بيگاري هه لاساني له راده به دري ناووري ژياني دانشتواني هم ناوچه يي رويه وي مه ترسيي كړيوته وه. روهي چاكسازي بالي به سر زوري ولاتي ناوچه دا كيشاوو له ناكامي نه هره شه سياسيي كه له وانه يي هره كه له دهه لاتي كاني ناوچه رويه وي مانو نه مان بگاته وه، به رپرسه حكومه تيېكان دهستان داوخته كومه ليك چاكسازي پيداجوونه به شيوازي به رپوه رپتي شيوازي بانكاري سيستمي سياسي، كه هم له باري زهه نيپوه به حالي خلك ناوخته درننگو هم له چاو داخوازي به هه قه كانيان، كه چو ناكافين.

هر يو بونه، نرخی گورانكاريېكان له زوري ولاتي ناوچه قورسو پرفوريانيي. كارماتي گهرو گرانو خوتنشتن دته رپو هاوكات مه جاليش بې روهو رپكخواو ناته درنوستو مافيابه ناووري سياسيېكان دهه خست كه له هه له به له پوه لپو نالوژيې دامودرگا نه منيپه تيېكان، كه به رپگه رت هه مويان پوليسي توپنرو نامسونول، دهسي خويان وريده نه ناسايو مالي خلكو به زوريك له ناكامه له ميژنيكانيان بگن. له خوره نالوژيې، له باندې زيو چته شي ناوشاره كانهو تا مافيان تيوده و لتيو حكومه تيېكان قازنج دهكن، كه به نالوتريدي فرژسگا گوره كازو موزه خانه دهه تيېكان به چندين چار له تونسو ميسر بيرون. هره چنده به تازه يي هه والي سره كوتني به رچاوي نامريكو هژنه كاني به يميان ناو به سر تيوريستېكان له نه فغانستانو پاكستان راگه به نراوه، به لام به شيويه يكي گشتي ترخانكرني خبات

له ناوچه (خوست) ي ننيوانان كه بووه هوي كوراني سهرانيكي پاكستاني، هره وهه له گهله نه ماني هژنه كاني نامريكا له ناوچه و لگري هه لوه شانه وي به يميان ناشني نيوان نيسرايلو ميسر، له ناكامدا دهرفه تي زياتر بې تيورييم دهوخلو و وپاي گه شينيېكان به سهره لداني نازادخوژانه ي گه لاني ناوچه، نه گهري به ميژنيوي تيورييمي تيوده و لتيش به پشواني پي نيسلامي له گهله نزيكبوونه وي له وړي ۲۵ رپنه دنان كه ورك واده خويشاندانيكي جهاموهر دياريكراوه، له نارادابه.

نيرانيش به ره وليكتران دهچو شاره زابان هوشياريان داوه له سر تيچووني باري ناسايي ناوچه بې ماهويكي دورودريو ميليتاريه كرندي كشي شاره گوره كان له نيران له لايي پي نيسلاميه، سهره راي نه وي به شي زوري ولاتي ناوچه له هولي چاكسازي ناشتوخوان نيشانداني دهه لاني سياسي خوياندان، دهه لاني نه مده ي نژاد له گهله پشنيپه كه له پشنگري له روه تي نيسلاميه توندره وه كان هه يتي له گهله سهره لدانه وي شه پوليكي نوئي پيكادان نالوژيېكان له ناوچه، به نايپه ت له نيوان نه فغانستانو پاكستان

تيوريستي نه به شه له روسيه «دوكو عومر ورف» كه به «بن لادنه يوس» ناسراوه له كليپكي فيديويي كه مالهري «قزاق سيستيز» بلوي كړيوته وه، به رپرسايي تي قه نه وه كه قهره لغتري فرژكه خانه موسكي پايه ختي روسيه وي نه مستو كرتوهو هره شه ي كاري نوئي تيوريستي كړيوه. وړي پيش نه وش، له لايي هه مان كه سه وه له كليپكي جياوازه هره شه له هه مو روسه كاني ناوچه كړيووه به شه ركر دژ به موسلمان كاني رانيون. نه وه له كاتيكله كه بارودخي ناوخي

و به رته سكرتيره وي بازنه ي چالكي دژ به رپكخواي تيوريستي نه لقاعيده له شاخه كاني نه دوو ولاته واكړيووه كومه ليك شوي تر بې نه جامداني كاري تيوريستي بيپنه وه. ناوچه قفقاز له شوپنه يي كه نه پيدمچيت دهه لاتي كاني گرنگي نايپه ت به مه سه له تيورييم بدهو نه به يميان ناو شيوازيكي گونجاي بې رويه رويه وي تيوري ولاتي كه به شيويه هه لگري تيوريمني چالكي تيوريستي دهكن به ينيوه ته وه. نوئي داي ماهويكي زور له بيده نگي چيچن، به رپرسې رپكخواي

قالينتاي، له ده رپريي خو شه ويستيپه وه بې هو كاري سياسي

نا: كامل

وړي خو شه ويستي به هيمي ناشتو به رگري به شو بې پيكادان بيره ورييكي جواني مرف بيت: هره وهه كه له سالاني دوايشدا قه دهغه كرندي خو شه ويستي ورك رپچاره ييكي سياسي، نه مچاره نك به مه سي به شاريپيكرني زياتر لوان له رپگي داريانان له خو شه ويسته كانيپه وه، به لگو به مه سي به رپيداني ناشتو بيت. رپچاره يي كه نه نمونه كاني زورن، دوروي كرنتي ژاني كوليپيالي له ۴ سال له مو پشه وه به مه سي ناچار كرندي خو شه ويسته كانيان به لبرني چكو هه مساليش دورويكرني ژاني هاوسري سياسي كاني پليزيك له بانگه وانكا له لايي سيمناوړيكي ژني نه ولاته به مه سي به له كرن له پيكه ناني دهه لاتي تنيا ه وړ پيش فالينتاي كه بې ماهويكي زوره بيده و لتي، له نمونانه كه نه مرق جيهاني نژاد له به سهره هاني فالينتاي ورك وانه ييكي ميژويو نه زمونځ وري كرتوه.

دترين عاشقان له كورستان ورك نيشانه ي خو شه ويستي پيشكشي ميكرن كړيوه. ميژوي فالينتاي دهه رپته وه بې سه ده يكي زاييني. كاتي كه كه كسيك به ناوي كلانسيوس قه زمانه واي روم بو، ناويرا له داي چنده شكتيكي به هوي كه ميسر سهره راي كاني به رپي پيويست له به ركه كاني جهنگا، هه سي به وه كرك هو كاري سهره كبي ناماده نه بووني لواني له رپزه كاني سهره رايده گه راندوه بې خو شه ويستي و نه وي كه ناتوان خو شه ويسته كانيان به جيهيپن. له وړه خو شه ويستي به يي كه گه شيني كچان و كروني به يي كتر قه دهغه كرك كه نه ياسايه ناره زاييني مه لايي كه مسيحي به ناوي فالينتاي ليكه وه ته وه. فالينتاي كه خوي له نه ماني لاويده بو له گهله هاوړيپيكي به ناوي ماريس بو له وليان دا به نه نتي كچان و كروني به خو شه ويسته كانيان بگيچن. باش ماهويك دهه ستره دهه رپته و وړي ي فوريپيكي سالي ۲۶۹ پيش زايين گياني له دهه دهه دات. ۲۲۰ سال داي نه و رپكه وه ته به نيشانه ي رپكرن له هه له كاني نه قه شه لوه وړي ۱۴ ۲ له لايي پاپ كلانسيوسه به ناوي فالينتاي ناوړيكر.

راده يي ك جياوازه، به لام له به شي زوري كولتوره كاني نه مرفدا عاشقان گولي سوو بو وړي گولي باخو سندوي شوكلاتي له شيوي دل كه ديارپيكي نايپه تي تيده خن پيشكشي دهكن به خو شه ويسته كانيان، ورك هيمي فالينتاي ناسراوه. له كورستان به پي كولتوري نايپه تي نريپيكي له ميژني، سهره راي نه ديارپي جيهانيپه، عاشقان سيوي ميخك رپز دهه دن به يي كتر، سيويكي سوو كه به هوي ميخك رپزيويپه وه ماهويكي زور دهه ميژنيپه وه وړي رپزيكي

وړي جيهاني خو شه ويستيپه كه به فالينتاي ناسراوه. له سهر زوريي كانه له كومه لايه تيپه كاني راگه ياندن، وړي كه له وړنامو و ماله رپه ركان، نه نانه ت له به شي زوري بازو هه ديچارش سياسيېكان نه م وړه ترخان دهه رپتي بې خو شه ويستي هه ولده دريت تاميكي نايپه تيي ناسوده يي به ژيان بيه خشنو لاپهري نايپه ت به بيره وريپه كاند تمار بكن. هيماكاني نه م وړه له ولانو ناوچه يي كه وه بې ناوچه يي كي تر تا

به لام له نيري زور دهه لاتي پي نيسلامي نه م بونه له مسالدا قه دهغه كراوه، هره چنده هه له سهره تاي دست به سهره ركرني دهه لاتي له لايي نه م رپته وه، خو شه ويستي يادكرنه وي وړي فالينتاي به نه نتي له لايي لوانه وه به رپوه چوه، به لام نه مسال رپي كروماري نيسلامي دهه ويوت ميژوي فالينتاي ورك خوي دورپاره بگاته وه له مساله وه له نيران دورپي خو شه ويستي لوان به رامبه به يي كتر به روه ته كاريكي ته واو سياسي قه دهغه پيدمچيت له دادگا كاني، تاوانيكي نو بگونيچن: نه ويش كرينو كراسته وي گولي سوو.

ساليك داي ترخانكرني ۱۴ ۲ به ناوي فالينتاي به نيشانه ي به رزركرنتي رپزو كرندياني نه وه به خو شه ويستي مرف، عاشقان له هه مو جيهان نه م وړه به رز راده كرو به شيويه نايپه تي هيماكاني خو شه ويستياني ديار دهكن به يي كتر. پيدمچيت قه دهغه كرندي خو شه ويستي تنيا سنوردان نه يي به بو ميژوه وه، به لگو ته تنيا ناكامه كي وانه ديارپيكرني

توونس، میسر، ئیران

کاهه کړی

فرید زهکریا:

پژده لاتی ناوه پاست

به گشتی

یهکه مین شورش

پوست نامریکا

دهگرتنه خو

نالوگړه کانه له پژده لاتی ناوه پاست به ختیرایه کی به چاوه وه هاتووه تاراهو به ختیرایه کی زیاتریشه وه گورانکاریه حکومتی سیاسیه کانی لیده که ویتیه وه. لهوی که هکاری سره له دانی شورش له توونسو چی بو، ثایا پیوه ندیه کی توریگانیک له نئون راپه پینه کی توونسو میسر له تارادیه یان نا، دهی پیوه ندی به بایه توه بیت که گرانو برسپه تپی گشتگیر هکاری سره کی بووه له پیوه ندیکردنی کومه لانی خه لک یا ویستی تارادیه خاوی؟ لهوانه په وه لاهه کش پیوه ندیه کی تهرای نئون نه دو بایه ت بیت؛ به لام بایه تیک که گرتگی جتگی سره کی هیه نه وه که له نئون رانه وه ستانی بنه علی زو ه لانتیدو هکاری بوونی تابووری راپه پینه جهاموهری پیوه ندی راسته وخ هیه. مهروما له نئون سیاسیتر بوونی هکاری سره له دانی سره کی تپی شورش

له میسو درهنگ چلکړدنی کورسی دهسه لاتیش له لایح حوسنی موباره که پیوه ندی راسته وخ هیه.

ثم دو جهاموهری باسو ناوه ندی گورانکاریه له پژده لاتی ناوه پاست که دو مڈیلی جیواز له راپه پین به لام به یک تاکمن، شو راستیه مان بق وینا دهکات که هرچند لهوانه په ولاتانی دای شو دو مڈیلده وهک لهجه زایو نوردون راپه پینه کانه به شتواری تاپیت بیتنه تاراهو ته ناهت دواتر بیتنه مڈیلی گورانکاری جیوازیش له پژده لاتی ناوه پاست، به لام لیزه دا بایه تیک گرت که له تارادا بیت نه گری گرانو وهی میسر بق دواوه، گه رانه وه یک که نهگر بیتنه تاراهو پتیکه وتو تاسایشو تاسانجه کانی شورش خه لکی میسریش توشی شکستیک زهمینگیر سخت دهکات، به لام چنه فاکته ریکه پیچناچیت شورش سره کی وتو له میسر که به پتی دانپداتانی تخوان موسلیمینیش شورشیک دیموکراتیکه توشی شو نفرویه بیت.

نهموونی هر هسی گشتلایه کی حوکم کردنی نیسلا میسای له ئیران که دهسه لاتارانی به کوماری نیسلا تاساندوویانه هکاریکی سره کیبه له بایه تده. ئیران پیگه کی گرتگی ستراتیژیک ناچه یی هیه و ته ناهت له سر تاسی ناچه کانی دهرویه ریش وهک قفقاز تاسیای دور له پوی دیپلوماتیکه پیگه کی شیارو بووه، هرچند بهشی زوری شو پیگه له تاساکی رهوتی دوزمن سازانی پرتی نیسلا میسای حاکم له ولاته لهریژی ۲۲ سالی راپردو به تاپیت دای هاتنه سرکاری خولی دوومی نه محدی نه ژاد له دست چوه، به لام هه نووکه به به حوکمی هر هسی نه تومی شو ولاته بق سر تاسیای نیوده وله تی تاراده یک بهوی نهوتو گازی سروسپتیه وه شو پیگه یی له جیهان ماوه. له لایه کی ترهوه میسر، وهک گوره ترین ولاتی عهره یی جیهان خاوهن به ریلو ترین پوهیبری خاکی تافریقاوه گوره ترین پرتی تارترین هژی سبازی شو قاره ییو ولاته عهره یی کانه و گرتگر لهوانه، بوونی زیاترین نیسلا میسای راپیکال له چارچتو ریکتروایتی زیاتر له ۸۰ سال تهمنه به ناری تخوان موسلیمین له لاله شو کی له مژووی عهره یی هه میسه گشه نیگایک بق میسر بووه، نووسرو پوناکیوری میسری زورکار کاردانه وهی راسته وخیان به سر تپوونینو کاردانه وهی شقامی عهره یی بووه. هه ستنکی تاسیونالیستی عهره یی به ناوه ندی میسر بالی به سر شقامی عهره یی کشاروه لهوانه هه هر بو هوی شوه بیت که کولتوری رهخو دیموکراسی پیداجوونه وهی بنه پتی

له پژده لاتی ناوه پاست به ختیرایه کی به چاوه وه هاتووه تاراهو به ختیرایه کی زیاتریشه وه گورانکاریه حکومتی سیاسیه کانی لیده که ویتیه وه. لهوی که هکاری سره له دانی شورش له توونسو چی بو، ثایا پیوه ندیه کی توریگانیک له نئون راپه پینه کی توونسو میسر له تارادیه یان نا، دهی پیوه ندی به بایه توه بیت که گرانو برسپه تپی گشتگیر هکاری سره کی بووه له پیوه ندیکردنی کومه لانی خه لک یا ویستی تارادیه خاوی؟ لهوانه په وه لاهه کش پیوه ندیه کی تهرای نئون نه دو بایه ت بیت؛ به لام بایه تیک که گرتگی جتگی سره کی هیه نه وه که له نئون رانه وه ستانی بنه علی زو ه لانتیدو هکاری بوونی تابووری راپه پینه جهاموهری پیوه ندی راسته وخ هیه. مهروما له نئون سیاسیتر بوونی هکاری سره له دانی سره کی تپی شورش

له میسو درهنگ چلکړدنی کورسی دهسه لاتیش له لایح حوسنی موباره که پیوه ندی راسته وخ هیه.

ثم دو جهاموهری باسو ناوه ندی گورانکاریه له پژده لاتی ناوه پاست که دو مڈیلی جیواز له راپه پین به لام به یک تاکمن، شو راستیه مان بق وینا دهکات که هرچند لهوانه په ولاتانی دای شو دو مڈیلده وهک لهجه زایو نوردون راپه پینه کانه به شتواری تاپیت بیتنه تاراهو ته ناهت دواتر بیتنه مڈیلی گورانکاری جیوازیش له پژده لاتی ناوه پاست، به لام لیزه دا بایه تیک گرت که له تارادا بیت نه گری گرانو وهی میسر بق دواوه، گه رانه وه یک که نهگر بیتنه تاراهو پتیکه وتو تاسایشو تاسانجه کانی شورش خه لکی میسریش توشی شکستیک زهمینگیر سخت دهکات، به لام چنه فاکته ریکه پیچناچیت شورش سره کی وتو له میسر که به پتی دانپداتانی تخوان موسلیمینیش شورشیک دیموکراتیکه توشی شو نفرویه بیت.

نهموونی هر هسی گشتلایه کی حوکم کردنی نیسلا میسای له ئیران که دهسه لاتارانی به کوماری نیسلا تاساندوویانه هکاریکی سره کیبه له بایه تده. ئیران پیگه کی گرتگی ستراتیژیک ناچه یی هیه و ته ناهت له سر تاسی ناچه کانی دهرویه ریش وهک قفقاز تاسیای دور له پوی دیپلوماتیکه پیگه کی شیارو بووه، هرچند بهشی زوری شو پیگه له تاساکی رهوتی دوزمن سازانی پرتی نیسلا میسای حاکم له ولاته لهریژی ۲۲ سالی راپردو به تاپیت دای هاتنه سرکاری خولی دوومی نه محدی نه ژاد له دست چوه، به لام هه نووکه به به حوکمی هر هسی نه تومی شو ولاته بق سر تاسیای نیوده وله تی تاراده یک بهوی نهوتو گازی سروسپتیه وه شو پیگه یی له جیهان ماوه. له لایه کی ترهوه میسر، وهک گوره ترین ولاتی عهره یی جیهان خاوهن به ریلو ترین پوهیبری خاکی تافریقاوه گوره ترین پرتی تارترین هژی سبازی شو قاره ییو ولاته عهره یی کانه و گرتگر لهوانه، بوونی زیاترین نیسلا میسای راپیکال له چارچتو ریکتروایتی زیاتر له ۸۰ سال تهمنه به ناری تخوان موسلیمین له لاله شو کی له مژووی عهره یی هه میسه گشه نیگایک بق میسر بووه، نووسرو پوناکیوری میسری زورکار کاردانه وهی راسته وخیان به سر تپوونینو کاردانه وهی شقامی عهره یی بووه. هه ستنکی تاسیونالیستی عهره یی به ناوه ندی میسر بالی به سر شقامی عهره یی کشاروه لهوانه هه هر بو هوی شوه بیت که کولتوری رهخو دیموکراسی پیداجوونه وهی بنه پتی

ولاتانی، دور نییه جاریکر ته نیته توه به دروشمکی فوره لیتو به تهنیا روویرگیکی بهر حاکمیت تازیه پیکهاتو له ولاته بگرتیت. فرید زهکریا له تاریک کی له پیوه ندیه دا پتی وایه * نهوه تاپیت تهمنه ندی دیموکراسیه له پژده لاتی ناوه پاست. تاورلو که له نزه که شو ناچه ده تاسیت، له هند له دایک بووه بهشی زوری ژانی ترخان کردوه بق لیکدانه وه رووداوه سیاسیه کان. به پتی وتاره کی زهکریا که له گزاری تایدا نووسپتی، تاپیت تهمنه ندی دیموکراسی له پژده لاتی ناوه پاستمان لئ تاشکارا دهیت، شو تاپیت تهمنه ندیه شو له ولاتی میسر دا به نمونه باسیده کات. رووناکییران له ولاتی پژده لاتی ناوه پاستدا، زور به کی می خویان له قهری سیاست دهن، به لام شو تاشکارا که نزه که وتوتوه توه له دهسه لاتوه که میان وهک پتیش نزه که وتوتوه له دهسه لاتو تاونویانه رهخنه کی کارگرو به تاپیت بنه پتی شو سیستیمه بگن. کرینی پژده لاتی ناوه پاست رووناکییران عهره میسر له لایح پژده لاتی ناوه پاست (پیشو) پوولی پووست نامریکا کی بوونی شو شورشو لاورتریونی فاکته دهه کیبه دیموکراتیکو سیکولاره کانی بیگمان قورسای زیاتر دهخاته سر شورشگپانی نوی ناچه.

ولاتانی، دور نییه جاریکر ته نیته توه به دروشمکی فوره لیتو به تهنیا روویرگیکی بهر حاکمیت تازیه پیکهاتو له ولاته بگرتیت. فرید زهکریا له تاریک کی له پیوه ندیه دا پتی وایه * نهوه تاپیت تهمنه ندی دیموکراسیه له پژده لاتی ناوه پاست. تاورلو که له نزه که شو ناچه ده تاسیت، له هند له دایک بووه بهشی زوری ژانی ترخان کردوه بق لیکدانه وه رووداوه سیاسیه کان. به پتی وتاره کی زهکریا که له گزاری تایدا نووسپتی، تاپیت تهمنه ندی دیموکراسی له پژده لاتی ناوه پاستمان لئ تاشکارا دهیت، شو تاپیت تهمنه ندیه شو له ولاتی میسر دا به نمونه باسیده کات. رووناکییران له ولاتی پژده لاتی ناوه پاستدا، زور به کی می خویان له قهری سیاست دهن، به لام شو تاشکارا که نزه که وتوتوه توه له دهسه لاتوه که میان وهک پتیش نزه که وتوتوه له دهسه لاتو تاونویانه رهخنه کی کارگرو به تاپیت بنه پتی شو سیستیمه بگن. کرینی پژده لاتی ناوه پاست رووناکییران عهره میسر له لایح پژده لاتی ناوه پاست (پیشو) پوولی پووست نامریکا کی بوونی شو شورشو لاورتریونی فاکته دهه کیبه دیموکراتیکو سیکولاره کانی بیگمان قورسای زیاتر دهخاته سر شورشگپانی نوی ناچه.

ولاتانی، دور نییه جاریکر ته نیته توه به دروشمکی فوره لیتو به تهنیا روویرگیکی بهر حاکمیت تازیه پیکهاتو له ولاته بگرتیت. فرید زهکریا له تاریک کی له پیوه ندیه دا پتی وایه * نهوه تاپیت تهمنه ندی دیموکراسیه له پژده لاتی ناوه پاست. تاورلو که له نزه که شو ناچه ده تاسیت، له هند له دایک بووه بهشی زوری ژانی ترخان کردوه بق لیکدانه وه رووداوه سیاسیه کان. به پتی وتاره کی زهکریا که له گزاری تایدا نووسپتی، تاپیت تهمنه ندی دیموکراسی له پژده لاتی ناوه پاستمان لئ تاشکارا دهیت، شو تاپیت تهمنه ندیه شو له ولاتی میسر دا به نمونه باسیده کات. رووناکییران له ولاتی پژده لاتی ناوه پاستدا، زور به کی می خویان له قهری سیاست دهن، به لام شو تاشکارا که نزه که وتوتوه توه له دهسه لاتوه که میان وهک پتیش نزه که وتوتوه له دهسه لاتو تاونویانه رهخنه کی کارگرو به تاپیت بنه پتی شو سیستیمه بگن. کرینی پژده لاتی ناوه پاست رووناکییران عهره میسر له لایح پژده لاتی ناوه پاست (پیشو) پوولی پووست نامریکا کی بوونی شو شورشو لاورتریونی فاکته دهه کیبه دیموکراتیکو سیکولاره کانی بیگمان قورسای زیاتر دهخاته سر شورشگپانی نوی ناچه.

میسریه کانو به تاپیت

لاوانی شو ولاته که

نیسلا میسای بوونیان دور

له چاوه روانی دهونیت

ناب بیگا که

مهترسی به هیز تر بوونو

سیستیماتیک بوونی

رهوته نیسلا مییه

رادیکا له کان بنو

نهموونی سیکولاریزم

له ولاته دواخن

ژناني ئيران و راپه‌رپني سالي ۵۷

♦ تا: دواړو

به ده‌ستېږدې شورش و راپه‌رپني
جه‌ماورېي له سالي ۱۳۵۷ دزي رژيمي
شا، خه‌لکي ئيران له هر چين وتوژنيک
تتيډا به‌شداريان کرد و ژانينش هه‌ولياندا
تا رڼي به‌رچاو بکيږن. خه‌لکي وه‌زاله
هانوي ئيران که ده‌يانويست زنجيري
کوليته و ئيستېدادي ره‌شي رژيمي
شا بېستېن، نه‌خوازارو که‌وته داوي
ئيستېدادي رهرشر به ناوي کوماري
ئيسلامي که دواي تيپه‌ر يووني ۳۲ سال
، هيتشاکه ستيه‌ري ره‌شي ئهم رژيمه
له سر سه‌ريانه و رڼو له گل رڼو
ديکاتوري و سه‌ره‌زيه‌کاني کوماري
ئيسلامي زيات دهرده‌که‌ويټ.

له به‌ر رڼو ه‌وار که له باه‌ته جيگاي
نيه، ناتواين ثامزه به‌فيوداني ره‌نج و
خه‌باتي خه‌لک و رفاندني ده‌سکه‌وته‌کاني
شورشي ۵۷ بکيږن که ناکامه‌کي بوو به
هاتنه سر کاري رژيميکي دواکه‌وتو و
توتاليتير. له کاتيکاکه ژان له ئيران
دواي برياري که‌شي حجابي ژوره‌ملي
له لايه‌ن ره‌راخان شاي ئهو کاتي ئيران،
نه‌گه‌ر چي ئهم برياره مه‌بېستي دېکي
ده‌پيکا، به‌لام توانا په‌که‌م هه‌نگار بو
نهام و رووخاني زيندانېک به‌ناوي
حجاب که چندين سه‌ده ژناني په‌خسیر
کردبو هه‌لېکريټ و ژان به نازادي
و سه‌ره‌ستپه‌وه هاتنه نيو کومه‌لگه و
به‌ره‌و بازاري کار راکيښان. هه‌ره‌وا به
په‌سند کړني ياساي خيژان تا راده‌پک
مافي ژان له به‌رچاو گيرو ئه‌وان توانيان
له خوځندي بالا دريژه به خوځندن بدن
و خويان که‌شه پيښه‌ن. ژناني ئيران به
که‌لک وهرگرتن لهو و نڅه که‌هاتپوه
ناروا، له ئيداره و شويته گشتپه‌کاندا
پوست و جيگاي تايه‌تيان بو خويان
ده‌سه‌به‌ر کرد. له کاري دادوره‌ريدا وک
پاريزه‌ر و قازي له دادگاندا به‌شداريان
کرد و زرد سپيږ و پيشکي به توانا
له نوياندا سه‌ري ه‌لدا. هه‌موو ئهمانه
به‌ره‌مي ئهو نازادي بوو که بو ژان
له لايه‌ن ده‌وله‌توه به رسمي ناسراو

دېمه‌نيک له‌خوپشانه‌کاني ريښه‌داني ۱۳۵۷

ئهواني به‌ره‌و که‌شه و پيشکه‌وتن چندين
هه‌نگاو وپيش خست.
له راپه‌ريني سالي ۵۷ پيش ژان رڼي
سه‌ره‌کي و گرتيگان گيږا، شان به
شاني پياوان له خوځپشانده‌کان
به‌شداريان کرد و خوازياري له‌ناوچووني
رژيمي شا بوون. به‌شداري مليونه زن
له خوځپشانده‌کاني سالي ۵۷ حاشا
هه‌لته‌گره و سه‌رنجي هه‌مو ميدياکاني
بو لاي خوي راکيښا. به‌لام به‌هاتنه سر
کاري کوماري ئيسلامي، ده‌سته‌که‌وته‌کاني
شورش له لايه‌ن ناخوند و مه‌لاکه‌نوه
رفيندرا و له نيوه‌دا ژان وک توژنيکي
کومه‌لاپه‌تي زياترين زهره‌ر و خه‌ساريان
به‌رکه‌وت که هر له په‌که‌م روزه‌کاني به
ده‌سلاطه گيشتني ئهم رژيمه، که‌تنه
به‌ر هيرش و په‌لاماري حيزولايه‌کان.
ياسادانه‌راني نوڅ به په‌سند کړني
دواکه‌وتوونه‌تريين ياساکان، مافه
مزيه‌په‌کاني ژاننيان پيشيښل کرد و
نيشانيان دا که تا چ راده‌پک دزه زن
و دزه نازادين. به‌ريزه بردي حجاب

په‌يک که ياسا شه‌ري و بيه‌ماخوازه‌کاني
کوماري ئيسلامي بوو که له ۱۶ي
ره‌شمه‌مي سالي ۵۷، خوميني ريښه‌ري
کوماري ئيسلامي روو به ژان وني که
کارکړني ژان له ئيداره‌کان به بڼ
حجاب موممکن نيه، ژناني نازاديخوازي
ئيران زور روو ئهم پيلاني رژيميان
ناسي و رڼي لواتر که هارکات بوو له
گل هه‌شتي مارس رڼي جيپاني ژان،
زياتر له ده‌يان هزار کس له ژان،
به‌يانوي ريز گرتن له هه‌شتي مارس،
ناره‌زيه‌تيه‌کي به‌رلاويان دزي قسه‌کاني
خوميني به‌ريزه برد. ژان به‌داني
دروشمي شه‌ر ده‌کين شه‌ر ده‌کين
بو نازادي، رڼي زن نه روزه‌هلاتي
روژاوايي و حجابي ژوره‌ملي که‌ه‌ني
نارادي، توانيان پاشه‌کشي به رژيم
بکېن و ناچارپان بکېن ئهم ياسايه
هه‌لپوه‌شنه‌وه. له سالي ۱۳۵۸ پيش مافي
دادوري له ژان سنده‌راپوه به‌ره‌وام
ئهم رژيمه له بيري پيلانيکي تازه دزي
ژان بوو. له سالي ۵۹ به فتواي خوميني

جاريکي دېکه ئهم ياسايه هاته نارواوه
حجاب بو ژان له ئيداره‌کان جيپه‌جن
کرا و به دهرکړني ده‌يان هزار ژني
کارمند، نه‌وانيان جاريکي دېکه نارده‌وه
بو سوچي ماله‌کانيان و ئهمه‌ش له
راستيدا پيشيښل کړني تاشکاري مافي
تابوري و کومه‌لاپه‌تي ژان بوو.
حيزولايه‌کان به داني دروشي
جوراجور دزي ژان به وني خويان
دزي فساد و فحشا خه‌باتيان دهرکرد.
به‌ريداران کړدن و شلاق ليدان هر له
سهره‌تاي به ده‌سلاطه گيشتني ئهم
رژيمه جيپه‌جن کرا و هر کسکي
که حجابي به باشي به‌ريزه نه‌دېرد
ده‌که‌وت به‌ر نازار و نه‌زيه‌تي مهوراني
رژيم. به پتي برياريکي وه‌زرتي
به‌ره‌رده قوتابخانه تيکه‌لاوه‌کان نهمان
و ئهم جياکرده‌وي ژان و پياوان ته‌نيا
تايه‌ت به قوتابخانه‌کان نه‌بوو، به‌لگيو
نوټويوس، شويټي کار و تهنانت
له ده‌بي رابردوشدا پارکه‌کانيشي
گرته‌وه.

رژيمي کوماري ئيسلامي بو پاساو
هيتانه‌وه بو ئهم کارانه‌ي ده‌يوت بو
پيشگرتن له فساد و فحشا ده‌ستي
داوته وه‌ما کارگه‌ليک. به‌لام هه‌نوکو
دواي تيپه‌ر يووني ۳۲ سال له
ده‌سلانداريه‌تي ئهم رژيمه شاهيدي
ئهوېن که زياتر له سي مليون مندالي
کار و سه‌ره‌قام له ئيران هيه، ژناني
سه‌ره‌قام و له‌شغوش له چندين
ساله وه‌ما زيادي کردوه که بووه
به مه‌ترسيه‌کي جدي. بيکاري و
هه‌زاري و گراني ئهمرو هه‌موو ژناني
خه‌لکيان داگرتوه‌وه تووشويون به‌ماده
سره‌که‌رکانيش روزه‌نه ده‌يان کس له ناو
ده‌بات. هه‌موو ئهمانه به‌ره‌مي زياتر له
سن ده‌يه ده‌سلاتي کوماري ئيسلايه.
ژناني ئيران سه‌ره‌دي هه‌موو کسپ و
ته‌گه‌ره‌پک له سر ريگيان کوليان نه‌دا،
بو خه‌باتي به‌ره‌وامي خويان دريژه‌يان
داو له هه‌موو بوراه‌کاني کومه‌لاپه‌تي،
سياسي و تابوري هه‌لپاندا تا پيگي
واقعي خويان به‌سپيښن.

سالانيک خه‌بات بو به ده‌ست هيئاني ماف

♦ و: نايدا

هيچ شتيک مه‌ترسيدار له حقيقه‌ت له
دنياي پر له درو نيه. هيچ هزيک له
دنيا دا نيه که بتوانيت له نيوان من و
نويسندا که‌لين دروست بکات.
نه‌وال سه‌عداي کچيک له لاديپه‌کي

چوک له ميسر له دايک بوو، که‌سيکه
که هيچ شتيک به بڼ پرسپار قه‌بول
نه‌دېکرد. کاتيک که ۱۰ سال ته‌ممني
بوو به پتي که‌لتور و دابونه‌ريت
ناچارپان کرد له گل پياويک که
دوبه‌راهر خوي ته‌ممني هه‌بوو
هاوسه‌گريري بکات. به‌لام قه‌در وا
بوو که ئهو نه‌خوازارو چايه گه‌رمه‌که
له ده‌ستي به‌رده‌بيټ و ده‌چيټه سر
زواکه و بهم هويه خوازيپني
تيک ده‌چيټ. له کاته‌وه ئهو
ريگاي سه‌ره‌کي ژاني خوي
ده‌دوژنيته‌وه، به‌واتايه‌کي
دېکه ژاني سياسي ئهو و
گوځ نه‌دان به‌و قسه‌نه‌ي که
باوه‌ري پڼ نه‌بوو ده‌ستي
پيکړد.

له زووترين کاتدا نه‌وال
سه‌عداي دنياته‌که‌ي
خويان به چي
دليټ و بو

دريژه‌دان به خوځندن له زانکو ده‌چيټه
قاهيږه و له سالي ۱۹۵۵ له به‌شي
درونياسي له زانکو قاهيږه خوځندن
ته‌واو ده‌کات و وک ده‌روناسيک
کاري خوي ده‌ست پيډه‌کات و له
ناکامدا به‌رپرسايه‌تي ريکخوازي
ته‌ندروستي گشتي ميسري پيډه‌درېت.
له کاته ئهو سه‌رنووسري گؤفارک
به ناوي ته‌ندروستي وه‌ستو ده‌گريټ
که باه‌تي سه‌ره‌کي ئهم گؤفاره
پيشگرتن له نه‌خوشي بوو. له پال ئهم
کارانه سه‌عداي هه‌موو کات و وزي
خوي بو نويسي نيابيت و وتاري
تايه‌ت به کيتشه‌کاني ژان به تايه‌ت
ژناني عه‌رب و ئهو کيتشه‌نه‌ي که له
قه‌ره‌نگ و کولتوري نه‌توه‌يه ئه‌واندا
هه‌بوو ته‌ره‌خان دهرکرد. نويسي ئهم
بايه‌تانه بووه هوي ئه‌ويکه کاره‌کي
وک به‌رپرس و به‌ريزه‌به‌ر له ده‌ست
بدات و گؤفاره‌کش داخرا. به‌لام
سه‌ره‌دي هه‌موو ئهو گوشارانه که بو
کپ کړني ده‌نگي ئهو دهره‌را، نه‌وال
دريژه‌ي به نويسن دا.
دواي بالو بوونه‌وي به‌شيک زور
له چيړوک و رومان خه‌يالي و

واقعيه‌کان و روماني به ناويانگي
روخساري شاراوي خه‌وا (۱۹۷۷)،
سه‌عداي به‌و ناکامه گيشت که
ناتوانيت پيشه‌په‌کي ئيداري هه‌بيټ.
نووسپه‌کاني ئهو و بيروپرواکاني مه‌لا و
کاربه‌ده‌ستاني تووشي ترس وه‌حشت
کرد. له راستيدا باوه‌ر و بچوونه‌کاني
ئهو بو يکه‌سکاني ژان و بايه‌ته
ره‌خنه‌گرانه و سياسي و رۆکه‌کاني
ئهو بو ده‌سه‌لداراني ميسر جيگاي
مه‌ترسي بوو، هر بويه له سالي
۱۹۸۰ خراي زيندان. به‌لام زيندانيش
هه‌ره‌شه‌ي که‌سکي له سر
ريگاي چالاپه‌کاني. له سالي ۱۹۸۱
سه‌عداي ئه‌نجومنه‌ي په‌کگرتوويي
ژناني عه‌ريه دامي دامه‌زاند و به که‌لک
وهرگرتن له هر شتيک که له زيندان
ده‌ستي ده‌که‌ويت ته‌نانت کلينيکسي
تواليټ دريژه‌ي به نووسپه‌کاني دا.
له سالي ۱۹۸۳ دواي نازار بوون له زيندان
زيندان، نووسپه‌کاني ئهو به ناوي
ژناني زينداني چاپ کرا.
نه‌وال سه‌عداي هيچ کات بو گيشتن
به ژانيکي پر له ناسايش، باوه‌رکاني
خوي ولا نه‌ا و ده‌ستي ليته‌لته‌گرت.

ته‌وه ماموستايه‌کي پله به‌رز بوو.
ئهو هيتشا هر دريژه به نويسن
ده‌دات.

نډهې بهرگرې، چ له کوردستان و چ له بزووتنه وهکانی دیکه شدا له که موکووړی به دوور نه بووه

چ لیکوونکې له نړوان نډه بیا تې شوشگرانه کوردستان بزوتنه و تازادخوآزهکانی دیکه هه؟

نډه بیا تې شوشگرانه بهرهمو کهرسته هې بزوتنه و په کی جهمو ورپه. نډه بیا تې شوشگرانه هه میشه نارمانخوآزه عداله نخوآزه نډه تابه تمه ندپه شه که ده بپته هوی نډه هه مو کات له بهرامبر ناعه دال ته بیکاندا بپته دهنکی ناره زایی. نډه بیا تې شوشگرانه نډه بیا تې جهمو ورپه و له ناوڅه لکدایو هه ست به دهرده کانیا ن دهکات، هه رپه له هه ر بزوتنه و په کی نډه بیا تې نرگیکي گرنگ دهرگرتنه نډه ستو وک ناسواری هه ر بزوتنه و په کی له میژوی نه توه کاند دهمینته و. بزوتنه و په کی حقوآزه کی خه لکی کوردیش په کی که له بزوتنه وانه کی خاوه نی نډه بیا تې شوشگرانه تابه ت به بخه یی، کومه له وک په کی که له جزبه سره کیه کانی نډه بزوتنه و په کی له ماوه نډه سن ده و په یاره تیدهری که شه نډه بیا تې شوشگرانه بزوتنه و په کی بووه. لیره له له سالیادی تاشکرا بونی جلاکی عه له کی کومه له، له سر نډه توه ورتوونکی کورمان له گه ل نوسو شاعیری ناسروای کورد، کاک ناسری جیسامی سازد او.

نډه بیا تې شوشگرانه، له روزه لاتی کوردستان له و کاته و هه ر هه ندا که له شعیری کلاسیکا نالوگوریک پیکهات و هه ندیگ باسی تازوی وک نیشتمانه پرهوړی و خؤناسینی نه توه و یی هاتنه ناو شعیری کوردی

نیشانه په کی تاشکرای دلپه سته یی به خه باتی تازادخوآزهکانی بوو.

پاوردودو لای نډه نمونوی ژور بووه، به شیکه له نډه بیا تې شوشگرانه.

مؤسیقا سرودی شوشگرانه له کورکی نډه پیناسه په دلیه؟ نډه زیاتر تیکست و ده کی سرودده کانه که له نډه بیا تې شوشگرانه یان نډه بیا تې بهرگریدا جینان دهکاته و. به لآم جاری و اشه، سرودیک به هوی ریتمه کی و به هوی شو بیرده وریانه کی زیندووی و ده که کی ده چپته په راویز، سرودی نډه په قیپ وایه. باسی ولات، نه توه، سه ربه خوی، تازادی، په کورتووی و ژور چه مکی گرنگی دیکه یان بزوتنه و په کی بزگاریوآزه کی تیدا نییه، به لآم به حاله شه و چه په کی گرنگی له هونری بهرگریدا نډه هه. هه ندیگ له گورانییه کانی تاهیر توقیق و چه ماله دیلانیش بوونه به شیکه له هونری بهرگریدا یان مؤسیقای نیشتمان لای نډه. کوئ راگرتن له گورانیی "یاران قهلبی من گه ر چه شنای لاله بیت سرده مینک

نډه زیاتر تیکست و ده کی سرودده کانه که له نډه بیا تې شوشگرانه یان نډه بیا تې بهرگریدا جینان دهکاته و. به لآم جاری و اشه، سرودیک به هوی ریتمه کی و به هوی شو بیرده وریانه کی زیندووی و ده که کی ده چپته په راویز، سرودی نډه په قیپ وایه. باسی ولات، نه توه، سه ربه خوی، تازادی، په کورتووی و ژور چه مکی گرنگی دیکه یان بزوتنه و په کی بزگاریوآزه کی تیدا نییه، به لآم به حاله شه و چه په کی گرنگی له هونری بهرگریدا نډه هه. هه ندیگ له گورانییه کانی تاهیر توقیق و چه ماله دیلانیش بوونه به شیکه له هونری بهرگریدا یان مؤسیقای نیشتمان لای نډه. کوئ راگرتن له گورانیی "یاران قهلبی من گه ر چه شنای لاله بیت سرده مینک

رهنگه بتوانین بلین نډه بیا تې شوشگرانه، یان نډه بیا تې بهرگریدا له روزه لاتی کوردستان له و کاته و هه ر هه ندا که له شعیری کلاسیکا نالوگوریک پیکهات و هه ندیگ باسی تازوی وک نیشتمانه پرهوړی و خؤناسینی نه توه و یی هاتنه ناو شعیری کوردی، نمونوی بهرچاوی نډه و چه شعیره له نیوه یه کی سده ی راوردودو له لای سه یولقوزات ده بپین. له سرده م کی کومه له کی تکاف و کوماری کوردستان و نواتر له سرده م کی راپه یی خه لکی نډه نازدا له نډی حکومتی شا، نډه بیا تې بهرگریدا په رت و له باری ناوه ریکشه و هه شه کی کرد.

نډه زیاتر تیکست و ده کی سرودده کانه که له نډه بیا تې شوشگرانه یان نډه بیا تې بهرگریدا جینان دهکاته و. به لآم جاری و اشه، سرودیک به هوی ریتمه کی و به هوی شو بیرده وریانه کی زیندووی و ده که کی ده چپته په راویز، سرودی نډه په قیپ وایه. باسی ولات، نه توه، سه ربه خوی، تازادی، په کورتووی و ژور چه مکی گرنگی دیکه یان بزوتنه و په کی بزگاریوآزه کی تیدا نییه، به لآم به حاله شه و چه په کی گرنگی له هونری بهرگریدا نډه هه. هه ندیگ له گورانییه کانی تاهیر توقیق و چه ماله دیلانیش بوونه به شیکه له هونری بهرگریدا یان مؤسیقای نیشتمان لای نډه. کوئ راگرتن له گورانیی "یاران قهلبی من گه ر چه شنای لاله بیت سرده مینک

سازدانی: عتا ناسر سقری

نډه بیا تې شوش یان نډه بیا تې شوشگرانه چن پیناسه ده کی؟ نډه بیا تې شوشگرانه، یو به شه ی نډه بیا تې ده گورتق که ده ورتنه شوش و راپه رنه کان و به گشتی هول و تیکوشان بۆ گورپنی نډی ناله باری کومه لگ. هه لپه ت به شیک یه رپنی نډه بیا تې هه ر نډه تامانچیت، به لآم نډه بیا تې شوشگرانه یو هه جیا ده کرتنه و که له گورانی خیرا ده ورتق و سرده م کی شوش و راپه رنه کان سر هه لده. نډه بیا تې بهرگریدا، یان نډه بیا تې موآرمه تیش که له م سی چل سالی

لوکته نډه بیا تې شوشگرانو له کام ساته وختدا ده بپنی و نډستا و نه مکه کی چن ده بپنی و بۆ؟

لوکته کی نډه بیا تې شوشگرانه له سره و پندی راپه رنه کاندایه. نډه بهرهمه کی له روزه لاتی کوردستان له و کاته و هه ر هه ندا که له شعیری کلاسیکا نالوگوریک پیکهات و هه ندیگ باسی تازوی وک نیشتمانه پرهوړی و خؤناسینی نه توه و یی هاتنه ناو شعیری کوردی، نمونوی بهرچاوی نډه و چه شعیره له نیوه یه کی سده ی راوردودو له لای سه یولقوزات ده بپین. له سرده م کی کومه له کی تکاف و کوماری کوردستان و نواتر له سرده م کی راپه یی خه لکی نډه نازدا له نډی حکومتی شا، نډه بیا تې بهرگریدا په رت و له باری ناوه ریکشه و هه شه کی کرد.

یادیگ له فروغی فهورخزاد

۱۲ فوریه بهرانبه ر له گه ل ۲۴ رپه ندان سالژوئی هه رگی شاعیریک به توانای نډانه. که سیک که بویرانه له دهر و تازاره کانی نډان قسه ی ده کرد و خؤش و پسنی له روانه په کی نډانه و پیناسه ده کرد و شعیری بۆ دهرت، نډه جگه له فروغ فهورخزاد هپج که سیک دیکه نییه. فروغ سالی ۱۳۱۲ له گه رگی که میریه ی شاری تاران چاوی به زیان هه لپنا، سالی ۱۳۲۰ کی هتاری له تمه نی ۱۶ سالیدا له گه ل په رپوین شاپور که کوری پووری بوو هاوسه رگیری کرد. که له سالی ۱۳۲۴ له یک جیابوونه و، بهرهمی نډه زیانه هاو به شه کوریک بوو به نای کامیار. فروغ پینش له چوونه ناو زیانی هاو به شه له گه ل په رپوین ژور شیدا و عاشقی یک بیون و به دیان نامه یان له م په یوه نده د نالوگور کردووه. که دوی مرگی فروغ نډه نامه له لاین کامیاره و بآو بووه. دوی جیابوونه و و بۆ دوری کرتن له زیانه داخاوه و قسه ی خه لک، بۆ نوروپا سه فوری کرد و هه لپدا تا له گه ل فرهنگی ولاتانی روزه اویا تاشنا بیت، ژور روو زمانی نیتالیایی، فرهنگه و ناسه نالمانی فیر بوو. نډه سه فوره بووه هوی زیاتر تاشنا کردنی فروغ له گه ل کلتوری هونری و نډه بیا تې له نوروپا و به ستنی بۆ گورنکاری فیکری له ودا پیکه پنا. تاشنا بوونی له گه ل نیرامیم گولستان نوسو و دهره نتری ناسروای نډانی و

فروغ وک شاعیریک نډه له گره پانی شعیری هاوچه ردا جیکه و پیکه په کی تابه تی بۆ خوی ده سته ر کرد که هه نوک که دوی تپه رپوینی چنه د سال له مرگی هیشتا قسه ی یکه م دهکات و به دلناییه و ده توانین بلین که هپج که س نه یوانیوه جیگای پر کاته و. نډه به روانیک کی نمری مسه له کانی لیکده واپه و هه لپده د تا له کومه لگی پیاو سالی کیش و تازاره کانی نډان

هاوکاری کردنی، بووه هوی نډه و چه رخانیک له بیرکده و ی نډه. سالی ۱۳۲۷ چوونه ناو کاری سینه ما و چوار سال دواتر فیلمی "خانه سیاه" ی بهرهم هپنا. فروغ چنه دین بهرهمی گرنگی شعیری بلا کردووه که هه ر کامه ی توانی سه رنجی هه مووان رابکیشیت و ژور بویرانه زمان و شپواری تابه تی به خوی له شعیر هه بوو. له سالی ۱۹۵۷ فروغ دیوانه شعیریکی له ژور نای "دیوار" بلا کردووه. دیوانه شعیریک که نډه ر چ له باری ناوه ریکه و هه ر دریزه ی شعیری "به ندرکو (نسیس)" بوو به لآم هیمایک بوو له پیشکوه تی فروغ له باری شعیرا وده س خستنی نډه موونی نوئ: له "نسیس" من ته نیا به زمانی سده جیهانی دهره و م یاس ده کرد. فروغ به کتنی "نیمان بیتین به سه ره تای وهرزکی سار" که دوی مردنی بلاو بووه. توانی به م کاری سه رنجی شاعیره بلیمه تکانی نډه سه رده م بۆ لای خوی راکیشیت، "شعیره کانی فروغ تام و چپزکی دیکه هه یه و ژور کس پینان وایه له ناستی جیهانی دا یک له که له شاعیره کانی نډه سه رده م هه یه.

بخاته روو. نډه پینشنگ بوو له باری نډانه نوسین و نډانه بیرکده و. هه ر بۆیه ناکریت ته نیا وک شاعیریک سهیری به کین به لکوو فیتمینستیک به ته و او مانا بوو. له داخه و نډه شاعیره بلیمه ته له ۲۴ رپه ندانی سالی ۱۳۴۵ کی هتاری تووشی روودای ماشین ده بیت و گیانی له ده ست دده.

كۆمەلەي زەخمە تەكشۈرۈش كوردستان

تەكە
تەكە
تەكە

رۈزى كۆمەلە

